

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 11.06.2019, klo 17:00 - 19:40

Paikka Tuusulan kunnantalo, valtuustosali

Käsitellyt asiat

- § 46 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 47 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 48 Mäntsälän Aero -lentokenttä YVA-selostus, lausunto**
- § 49 Järvenpään yleiskaava 2040, lausunto**
- § 50 Tuusulan yleiskaava 2040, ympäristöltk**
- § 51 Lausunto eläinsuojan ympäristölupahakemuksesta, Mäntsälä**
- § 52 Jätelain mukainen valvontamääräys, uhkasakon tuomitseminen, Nurmijärvi**
- § 53 Talpas Oy, jätelain mukainen valvontamääräys, Nurmijärvi**
- § 54 Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strateginen tavoiteohjelma 2020-2023**
- § 55 Ilmoitusasiat**
- § 56 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Riitta Harkimo, puheenjohtaja
Hannu Toikkanen
Jaana Hono
Jaska Salonen
Juha Timonen
Paavo Timonen
Pirjo Maula
Yrjö Kivinen

Muut saapuvilla olleet

Sirpa Belek, hallintosihteeri, sihteeri
Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja
Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö
Tapio Reijonen, ympäristönsuojelupäällikkö, poistui 18:33

Allekirjoitukset

Riitta Harkimo
Puheenjohtaja

Sirpa Belek
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

13.06.2019

13.06.2019

Hannu Toikkanen

Paavo Timonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 14.06.2019.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 46

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 47

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Paavo Timonen ja Hannu Toikkanen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 48

Mäntsälän Aero -lentokenttä YVA-selostus, lausunto

TUUDno-2019-1240

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Gles Oy:n Mäntsälä Aero -lentokentän rakentamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus) Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa 19.7.2019 mennessä.

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa uusi yleisilmailun lentokenttä erityisesti pääkaupunkiseudun tarpeita varten. Lisäksi tavoitteena on suunnitella lentokentän toimintaa tukevaa muuta maankäyttöä. Hanke sijaitsee Mäntsälässä suhteellisen harvaan asutulla alueella valtatie 25 vieressä sen melualueella. Hankealueen pinta-ala on 49 hehtaaria.

Alueen maarakentamisessa hyödynnetään hankealueelta louhittavaa maa-ainesta sekä purkutyömailla muodostuvaa kierrätysbetonia ja -tiiltä. Pintarakenteissa voidaan hyödyntää kaduilta kerättyä hiekoitussepeä. Enimmillään näitä hyötykäytettäisiin rakentamiseen 1,97 milj. tonnia. Hankealueelta louhitaan myös kalliota, joka hyödynnetään lentokentän rakentamisessa louheena. Uusiomateriaalien lisäksi rakentamisessa voidaan käyttää maa-ainesten ottoalueilta tuotavaa kiviainesta. Rakentamisajaksi arvioidaan enimmillään 8-12 vuotta.

Lentokentän käyttöä tukevina muina maankäyttömuotoina tarkastellaan huoltoasemaa, kahvilaa, rekkaparkkia, kiihdytysrataa, tapahtumakenttää, ilmailuun ja moottoriurheiluun liittyviä harrastustiloja. Kentän asfaltoitavien alueiden ulkopuolelle toteutetaan paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja eläimille.

YVA-selostuksessa kuvataan hankkeen toteuttamisvaihtoehdot ja YVA-menettelyn aikana selvitetty vaikutukset.

Hankkeen YVA-selostuksessa selvitetty vaihtoehdot

- Vaihtoehto 1 Pitkä kenttä ja kiihdytysrata
- Vaihtoehto 2 Pitkä kenttä ja huoltoasema
- Vaihtoehto 3 Pitkä kenttä
- Vaihtoehto 4 Lyhyt kenttä
- Vaihtoehto 0 Muuttaminen pelloksi ilman ulkopuolisia materiaaleja

Lausunnolla oleva YVA-aineisto on internetissä: <https://www.ymparisto.fi/GlesMantsalaAeroYVA>

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on hankkeen YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan aiemmin korostanut seuraavien vaikutusten selvittämistä. Näihin liittyen on YVA selostuksessa esitetty alla todetut vaikutukset (*kursivoitu*):

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vesistövaikutukset: Hanke on omiaan lisäämään alueelta virtaavia hulevesiä. Näiden vaikutus purkuojana toimivaan Heinsuonojan virtaamaan ja sen vedenlaatuun sekä Mustijokeen tulee selvittää tarkemmin. Ylipäättänsä hulevesien käsittely rakentamisen ja toiminnan aikana tulisi selvittää tarkemmin. Hankkeen vaikutus hulevesien happamuuteen ja rakentamisaikaiseen kiintoainespitoisuuteen voi olla merkittävän suuri.

Vaikutusten arviointi: Hankevaihtoehdot lisäävät hankealueelta muodostuvan pintaveden virtaaman vaihteluita. Vaihteluja tasataan hulevesipainanteen avulla, jolloin vaikutus virtaamaan on vähäinen. Hankkeen rakentamisen aikana kiintoainesta kulkeutuu pintavesiin. Kiintoaines jää kuitenkin pääosin hankealueen koillisosan painanteeseen, johon jää myös käytön aikana pääosa pintavesien kiintoaineksesta. Kiintoaineisiin sitoutuvat myös mahdolliset raskasmetallit. Hankevaihtoehdoilla on vähäinen vaikutus alueelta purkautuvien pintavesien kiintoainespitoisuuksiin. Kierrätysbetonin käyttö voi lisätä alueelta purkautuvien vesien pH-pitoisuutta. Tästä ei ole haittaa Suomen happamassa maaperässä. Tarvittaessa korkea pH voidaan neutraloida ennen kuin vedet ohjataan hankealueen ulkopuolelle. Hankevaihtoehdoilla on vähäinen vaikutus pintavesiin. Hankkeella ei ole vaikutusta Mustijokeen.

- Ympäristökeskus pitää tärkeänä lähialueen luontoarvot kattavan luontoselvityksen tekemistä. Erityisesti tulee huomioida hankkeen vaikutukset siihen rajoittuvaan Mustametsän natura-alueeseen ja varsinkin tähän kohdistuvat reunavaikutukset rakentamisen ja toiminnan aikana.

Vaikutusten arviointi: Hankealueella valtatie laidassa on kirjoverkkoperhosen elinympäristö. Se säästetään rakentamiselta, jolloin sen elinolot eivät heikenny. Hankealueelle kiitoteiden ympärille muodostetaan kuiva paahdeympäristö harvinaisille kasveille ja hyönteisille. Tällä on myönteisiä vaikutuksia luontoarvoihin. Hankealue rajoittuu Mustametsän Natura-alueeseen. Natura-alue on pääosin vanhan metsän peittämää ja lentokentälle saapuvat ja sieltä lähtevät lennot suuntautuvat pois päin Mustametsän Natura-alueesta. Tutkimusten mukaan eläimistö tottuu säännölliseen lentotoimintaan nopeasti ja erilaiset suuret nisäkkäät ovat yleensä kirjallisuudessa ongelma ja vaara lentokentällä. Metsien lintulajistoon lentokoneilla ei ole vaikutuksia, osa lajistosta tosin voi käyttää kentän avomaan reuna-alueita metsästäessään esimerkiksi pikkunisäkkäitä. Hanke ei muuta Natura-alueen vesitasapainoa eikä hanke vaikuta Naturan perusteena oleviin luontotyyppeihin eikä Naturan perusteena olevaan suojeltuun lajiin korukeräpallokkaaseen (pyöreä kovakuoriainen) tai nuijanuoraseen (limasieni), jota korukeräpallokas käyttää ravintonaan.

- Alue on voimassa olevassa maakuntakaavassa varattu metsätalousvaltaiseksi alueeksi (MLY), joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen yhteyden kannalta merkittävä. Alueella lienee erityistä merkitystä ekologisten yhteyksien jatkuvuudella, joka tulee selvittää tarkemmin.
-

Vaikutusten arviointi: Metsäalueiden välinen ekologin yhteys ilman hankkeen viemää tilaa on noin 3 300 metriä pitkä. Hankealue lyhentää tätä noin 1 400 metriä, jolloin ekologista yhteyttä varten jää noin 1 900 metrin osuus. Tästä hankealueen itäpuolen pellon osuus on noin 650 metriä, jolloin metsäisiä kohtia ekologiselle yhteydelle jää 1250 metriä. Tästä hankealueen länsipuolella on 700 metriä leveä osuus ja itäpuolella 450 metrin metsäinen osuus. Natura-alueen kohdalla hankealueen reunaan on suunniteltu 10 metrin suojavyöhyke, johon kastaa uutta lehtipuustoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tämä vähentää suoria vaikutuksia valtatie pohjoispuolella sijaitsevaan Natura# alueen osaan. Hankealueen itäosaan jätetään 20 leveä metsäkaista, jota jotkut eläimet voivat hyödyntää valtatie poikki kulkevana ekologisenä yhteytenä.

-
- Kiihdytysajojen aiheuttama LAfast melutasot ovat enimmillään merkittävän korkeita lähimmissä häiriintyvissä kohteissa (>80 dB). Vaikutusten arvioinnissa tulisi selvittää edelleen millä keinoin meluvaikutusta voidaan pienentää.

Vaikutusten arviointi: Kiihdytysajojen meluisin Pro-luokka on jätetty pois hankkeesta. Rakennusaikana, kiihdytysajojen aikana tai lentokoneiden tai helikoptereiden lentäessä ei aiheudu melutason ohjearvot ylittävää ääntä asuin# tai lomarakennusten kohdalla. Ääni ei myöskään vaikuta Natura#alueiden luontoarvoihin.

- Arvioinnissa tulee kiinnittää enemmän huomiota myös alueen sisäiseen turvallisuuteen, kuten lasten leikkipaikkaan.

Vaikutusten arviointi: Lasten leikkipaikka on ilmeisesti poistettu hankkeesta (?).

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antaa Mäntsälän Aero -lentokentän ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Hankkeen yhteydessä ei ole tehty tarkempaa luontoselvitystä siihen rajautuvista alueista, lukuun ottamatta tunnistettua kirjoverkkoperhosta. Näin olisi pitänyt tehdä ainakin Mustan metsän Natura-alueella, jotta (reuna)vaikutuksia sen lajistoon olisi voitu paremmin arvioida. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista voi olettaa, että esim. maarakennustöiden pölyämällä saattaisi olla merkitystä luontoarvoihin. Mikäli hankkeen toteutusta tullaan jatkamaan, tulisi reuna-alueiden luontoarvot selvittää tarkemmin ja ottaa huomioon.

Vesistövaikutukset

Tuloksista ilmeni, että betonimurskalla on suora pH-arvoa nostava vaikutus siitä läpi virranneeseen veteen. Havaintojen perusteella oletettiin kuitenkin alustavasti, että sadevesi alhaisen virtausnopeutensa vuoksi ei ehtisi laisinkaan valua korkean betonimurskan läpi, vaan sitoutuisi itse betoniin, haihtuen sitoutumista nopeammin. Jos pH-arvoltaan emäksisiä hulevesiä lasketaan käsittelemättä vesistöön, arvioidaan purkuvesien pH-arvon kuitenkin laskevan Heinisuonojassa neutraalille tasolle keskimääräisessä virtaamatilanteessa vesien sekoittuessa muihin ympäristöstä tuleviin vesiin ennen vesien purkautumista Hirvihaaranjokeen. Ympäristölautakunta pitää kuitenkin tärkeänä, että hankkeen mahdolliset haitalliset vaikutukset torjutaan ennen niiden johtamista pintavesiin tai suotautumista maaperään ja edelleen pohjavesiin. Tähän vaikuttavat maarakentamisessa käytettävät uusioraaka-aineet, ainakin betoni, ja varsinkin sen kerrospaksuudet, jotka hankkeessa ovat poikkeuksellisen isot. MARA asetuksen (VNa 843/2017) mukaisesti käytettävän betonimurskeen kerrospaksuus voi olla suurimmillaan 1,5 metriä. Tässä hankkeessa betonia hyödynnettäisiin rakenteissa poiketen MARA-asetuksen kerrospaksuudesta, joka asettaa rakenteille erityisiä vaatimuksia. Hyötykäytettävän betonimäärän

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kasvaessa liukenevien aineiden kokonaismäärät kasvavat, ja siten mahdollinen kokonaiskuormitus ympäröivissä vesistöissä voi lisääntyä. Hulevesien käsittelyalueen koko on mitoitettu maksimimaankäytön (vaihtoehto 1) mukaan kerran sadassa vuodessa toteutuvan rankkasateeseen, jossa tunnin ajan sataa 100 litraa sekunnissa hehtaaria kohti. Yleissuunnitelmassa on varauduttu tällaisen vesimäärän viivyttämiseen, jolloin kaikissa tilanteissa pystytään hallitusti ohjaamaan vedet pois hankealueelta. Arviointiselostuksen perusteella hulevesien pidättämisen lisäksi tulisi kuitenkin varautua myös pH:n säätömahdollisuuteen. Samoin maaperään suotautuvan veden vaikutus pohjaveteen ja siihen varautuminen jäävät osin epäselviksi, vaikkakaan alue ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella eikä sen vaikutuspiirissä ole kaivoja. Suotovedet on nyt ehdotettu kerättäväksi salaojajärjestelmällä ja johdettavan putkistossa hulevesienkäsittelyaltaaseen. Hankealueen pohjarakenteen alle ei ole suunniteltu vesiä tiiviisti pidättävää kalvo- ym. rakennetta. Hule- ja suotovesien laatua voidaan kuitenkin tarkkailla tarkkailukaivoissa esimerkiksi sähkönjohtavuus- ja pH-mittarein.

Ympäristölautakunta painottaa varautumista hankkeen rakentamisen aikaisiin pintavesiin kohdistuviin kiintoainevaikutuksiin. Enimmillään 8-12 vuoden pituisen rakentamisen aikana alueelle tuodaan runsaasti maamassoja. Säätilanteesta ja virtaamaolosuhteista riippuen hulevesien kiintoainepitoisuudet voivat kasvaa. Todennäköisesti hule- ja mahdollisesti myös suotovesien kiintoainepitoisuudet ovat selvästi korkeampia juuri rakentamisen aikana verrattuna käytön aikaiseen tilanteeseen. Voimakkain kiintoainekuormitus aiheutuu rakentamisen aikana, johon tulee varautua esim. hulevesialtailla jo ennakkoon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 49

Järvenpään yleiskaava 2040, lausunto

TUUDno-2019-1239

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Järvenpään kaupunki pyytää lausuntoa Järvenpään yleiskaava 2040 luonnoksesta 7.6.2019 mennessä. Lausunnon on saatu lisäaikaa. Järvenpään yleiskaava laaditaan koko kaupungin alueelle lukuun ottamatta Keskustan osayleiskaavan 2030 aluetta, joka kattaa keskustan ja sen lähiympäristön sekä Terholan työpaikka-alueen.

Järvenpään tavoitteena on tulevaisuudessa olla seudullinen kaupunkikeskus. Tämä varmistetaan ydinkeskustan voimakkaalla uusiutumisella vahvaksi asumisen ja monipuolisten palveluiden keskittymäksi. "Valitut kasvusuunnat" -rakennemalli sisältää huomattavan määrän lähivuosina käynnistettäviä asuinrakentamisen hankkeita erityisesti keskustan alueella. Valittuihin kasvusuuntiin kuuluu myös Ainolan kasvattaminen aluekeskukseksi sekä Haarajoen ja Saunakallion asemanseutujen vahvistaminen. Kaikista raideliikenteen asemapaikoista on tarkoitus kehittää sujuvia liikenteen solmukohtia. Rakennemallikartalla esitetään maankäytön edellyttämät kehitettävät liikenneyhteydet sekä tulevaisuuden uudet yhteystarpeet.

Viime vuosina kaupungin kasvuvauhti on ollut nopeaa. Vuonna 2017 se oli yli 2,5% ja vuonna 2018 kasvu oli 2%. Järvenpään yleiskaavassa varaudutaan siihen, että vuonna 2040 Järvenpäässä asuu noin 60 000 asukasta, mikä vastaa 1,5 % keskimääräistä vuosittaista kasvua. Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan muutoksiin väestönkasvussa asumisen reservialueiden kautta. Jos väestönkasvu on arvioitua nopeampaa, tulee reservialueiden käyttöönotto ajankohtaiseksi jo 2030-luvulla. Reservialueet mahdollistavat tarvittaessa huomattavan lisän asuntoaluepotentiaaliin, mutta myös edellyttävät muun muassa rohkeita maapoliittisia ratkaisuja sekä huomattavia infran investointeja.

Yleiskaavan merkinnät esitetään neljällä eri kartalla: 1. Maankäyttö ja liikkuminen, 2. Virkistys ja luontoarvot, 3. Kulttuuriympäristö ja 4. Yhdyskuntatekninen huolto.

Kaava-aineisto on luettavissa osoitteessa: https://jarvenpaa.fi/sivu.tpl?sivu_id=9020;

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 414727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729
- ympäristösuunnittelija Anu Tyni, p. 040 314 4728
- ympäristösuunnittelija Liisa Garcia, p. 040 314 4740

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Järvenpään yleiskaava 2040 -luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristölautakunta pitää hyvänä kaavan tavoitetta keskittää kasvusuunnat keskustan ja asemanseutujen ympäristöön, mikä lisää jatkossa mahdollisuuksia kestävästi liikenteen kehittämiseen. Samoin kaavan teemojen esittäminen omilla kaavakartoilla selkeyttää teemoittaista tarkastelua. Samalla tämä kuitenkin vaikeuttaa eri karttojen vertailua, kuten pohjavesialueiden ja niille kohdistuvan rakentamisen vertailua. Yleiskaavakartoista ei myöskään käy ilmi, mitkä esim. asumis- tai työpaikka-alueista sijoittuvat jo olemassa oleville vastaaville alueille ja mitkä puolestaan ovat uusia toimintoja. Nämä seikat vaikeuttavat ylipäätään yleiskaavamuutosten merkittävyyden tarkastelua ja puutteet olisivatkin hyvä korjata seuraavissa kaavavaiheissa karttaesityksissä.

Pohjavedet

Karttaesitykset:

Tärkeät pohjavesialueet esitetään nyt ainoastaan kartalla 4/4 (Yhdyskuntatekninen huolto) ja sen käsittely kaavaselostuksessa kappaleessa "Yhdyskuntatekninen huolto" tuntuu erikoiselta. Pohjaveden suojeleminen jää huomioimatta kyseisellä jaottelulla.

Yleiskaavakartassa on esitetty vain pohjavesialueiden ulkorajat. Niiden lisäksi kaavakartalla tulee esittää vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Kaavakartassa ei myöskään ole esitetty pohjaveden muodostumisalueita, jotka kuitenkin olisi pohjaveteen kohdistuvan vaikutusten arvioinnin kannalta perusteltua olla esillä itse kaavakartan taustatietoina.

Kaavamääräykset:

Tärkeille pohjavesialueille on esitetty kaavamääräyksiä yleiskaavaluonnoksessa. Määräykset ovat kuitenkin hyvin yleistasoisia ja erittäin suppeita. Kaavamääräyksiä tulisi laajentaa esimerkiksi öljysäiliöiden ja vaarallisten aineiden osalta. Maalämpökaivojen rakentaminen tulisi kokonaan kieltää tärkeillä pohjavesialueilla.

Pohjavesialueille rakennettaessa aiheutetaan muutoksia alueen pohjavesiolosuhteisiin. Muutosten suuruus riippuu mm. rakennettavan alueen pinta-alasta ja maanpinnan vedenläpäisevyydestä. Pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia voidaan vähentää esimerkiksi puhtaiden hulevesien imeyttämällä ja välttämällä maanalaista rakentamista. Kaavaselostuksen yleismääräyksissä on esitetty hulevesien viivyttämistä ja imeyttämistä. Määräyksissä tulee kuitenkin korostaa, että pohjavesialueilla on mahdollista imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Vaikutusten arviointi:

Pohjavesivaikutuksista on kaavaselostuksessa todettu, että asutuksen lisääntyminen nykyisestä sekä uudet työpaikka-alueet saattavat vaikuttaa pohjavesialueiden vesitaseeseen, kun pinnoitetun maa-alan lisääntyminen ja hulevesien johtaminen vähentävät pohjaveden luontaista muodostumista alueella. Tämä on erityisesti huomioitava Myllylän ja Nummenkylän pohjavesialueille sijoittuvien TP/y ja asumisen reservialueiden suunnittelussa. Kaavaselostuksen mukaan kaavoituksen mukaisen maankäytön riski pohjavedelle jää kohtalaiseksi, jos kaavan toteuttamisessa huomioidaan pohjavesien suojeleminen ja alueen rakentamisen yhteensovittaminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pohjavesivaikutusten osalta jää epäselväksi, miten vaikutusten arviointi on tehty ja onko esimerkiksi muodostuvan pohjaveden määrän vähenemisestä tehty määrällistä arviointia.

Toimintojen sijoittaminen:

Myllylän ja Nummenkylän pohjavesialueille on yleiskaavaan merkitty uudet työpaikkojen ja elinkeinojen alueet, joilla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TP/y) sekä asumisen reservialueita (Ares). Lisäksi hautausmaa-alueetta on laajennettu Nummenkylän pohjavesialueella.

Myllylän pohjavesialueella sijaitsevalla Myllylän vedenottamolla on vesioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama suoja-alue. Uusi työpaikka-alue ulottuu vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle. Myllylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2018) esitetään erilaisia suojelutoimenpide-ehdotuksia pohjavesialueella. Maankäytön suunnittelun osalta todetaan mm., että Myllylän pohjavedenottamon vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Suoja-alueen määräykset ja pohjavesialueen suojelusuunnitelma tulee ottaa huomioon yleiskaavan laadinnassa.

Nummenkylän pohjavesialueella sijaitsee Vähänummen vedenottamo, jolla on vesioikeuden määräämä suoja-alue. Uusi työpaikka-alue ulottuu vedenottamon suoja-alueelle. Nummenkylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2001) esitetään periaatteita uusien toimintojen sijoittamisesta pohjavesialueelle sekä nykyisiä toimintoja koskevia suojelutoimenpiteitä. Suojelusuunnitelma ollaan päivittämässä vuonna 2020. Suoja-alueen määräykset ja pohjavesialueen suojelusuunnitelma tulee ottaa huomioon yleiskaavan laadinnassa. Uuden työpaikka-alueen sijoittamista rakentamattomalle pohjavesialueella tulisi vielä tarkkaan harkita. Lisäksi hautausmaa-alueen laajentaminen pohjavesialueella saattaa muodostaa riskin pohjavedelle. Suojelusuunnitelman mukaan laajennukset tulee ainakin arkkuhautautusten osalta suunnata pohjavesialueen ulkopuolelle.

Sekä Myllylän että Nummenkylän pohjavesialueille ja pohjaveden muodostumisalueille on yleiskaavakartassa merkitty asumisen reservialueita. Uusien asuinalueiden rakentamisella nykyisin osittain täysin rakentamattomille alueille pohjaveden muodostumisalueella on vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään ja mahdollisesti laatuun. Kaavoituksen yhteydessä tulisi huomioida, että pohjavesialueille jää riittävästi rakentamatonta, vettäläpäisevää pintaa, jotta pohjaveden muodostuminen on turvattu. Vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Asumisen reservialueiden sijoittamista pohjaveden muodostumisalueille tulisi vielä tarkkaan harkita.

Luonto

Yleiskaavaluonnokseen on sisällytetty muutamia uusia suojelualuevarauksia sekä osa Järvenpään tiedostetuista arvokkaista luontokohteista. Suunta on oikea. Seuraavaan kaavavaiheeseen ympäristölautakunta esittää tehtäväksi vielä lisää täydennyksiä arvokkaiden luontokohteiden osalta. Kaavaan liittyvä luontoselvitysaineisto on nyt nähtävillä olevaa aineistoa paljon laajempi. Se on syytä asettaa seuraavassa kaavavaiheessa laajempaan esille ja yksilöidä kaavaselvityksessä perusteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

suojeluvarauksille sekä niiden rajauksille samoin kuin selvityksistä poikkeaville ratkaisuille.

SL-kohteet:

Yleiskaavaluonnoksessa osa arvokkaista luontokohteista on merkitty SL-varauksella, eli näille kohteille olisi tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain mukainen suojelualue. Uusiksi suojelualueiksi (SL) on esitetty Isokydön purolaakso, Haarajoen metsä, Tuusulanjärven Naturan eteläpää sekä Vanhankylänniemen jalopuulehto. Ympäristölautakunta pitää erittäin hyvänä asiana, että kaavassa on otettu askel uusien suojelualueiden perustamiseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta esittää, että kaavan suojelualuekohteita täydennettäisiin vähintään maakunnallisen arvon omaavilla kohteilla. Nämä kohteet ovat koko valtakunnan/maakunnan mittakaavassa arvokkaita, selvästi paikallisia luontokohteita laajempia ja arvokkaampia kokonaisuuksia, jotka olisi hyvä suojella jo pelkästään siksi, että Keski-Uudenmaan mittakaavassa kohteita on vain vähän jäljellä.

Järvenpään arvokkaita luontokohteita on kartoitettu ja arvotettu Järvenpään luontotyyppiselvityksessä (*Faunatica 2015*) ja Järvenpään pienvesiselvityksessä (*Pöyry 2016*). Laajemmista maakunnallisesti arvokkaista kohteista SL-rajauksesta puuttuvat Järvenpään länsireunan läheiset kaupungin omistamat vanhan metsän alueet luontotyyppiselvityksessä kuviot 21 ja 22 (yhteensä 3,8 ha), kuvio 18 (5 ha) ja kuvio 2 (5,9 ha)). Lisäksi kohteista puuttuu kaupungin omistama Kartanonseudun puronvarsilehto, kuvio 38 (2 ha) sekä Vanhankylänniemen kallioketo- ja niittyalue, kuvio 104 (2,8 ha).

Yleiskaavan suojelualuevaraukset eivät myöskään ole yhdenmukaisia Uusimaa 2050 – kaavaehdotuksen kanssa, jossa maakunnallinen arvo on rajattu vähintään 5 hehtaarin pinta-alaan. Maakuntakaavaan on merkitty suojeluvarauksella Natura-alueen lintuvesi. Järvenpään yleiskaavassa vain eteläosa Natura-alueesta on merkitty kaavaan suojeluvarauksella, mikä poikkeaa myös nykyisestä yleiskaavasta. Osalle aluetta osoitettu MY-kaavamerkintä sallii 200 k-m² asuintilojen rakentamisen, lisäksi enintään 70 k-m² taloustilojen rakentamisen, mikä vaikuttaa kyseenalaiselta, kun valtaosa alueesta on Natura.

Natura-alueen toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulaki ja vesilaki. Yleiskaavaan on merkitty suojeluvarausmerkinnällä kohteita, joilla on vähintäänkin maakunnallinen arvo. Natura-alueet lukeutuvat kansainvälisesti arvokkaisiin kohteisiin, joten niille suojelumerkinnän (SL-1) asettaminen on hyvinkin perusteltua. Ympäristölautakunta esittääkin, että Natura-alueen kohdalla aluevarausmerkintä muutetaan yhdenmukaiseksi maakuntakaavan kanssa.

Vanhankylänniemen jalopuulehto on merkitty yleiskaavaan SL-varauksella. Kohde on luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppikohde, joka yhtä lailla kuin Tuusulanjärven itärannan tervaleppäkorvet, olisi parempi merkitä kaavamerkinnällä S-nro.

Isokydönpuron luontoarvojen suojelua on kaavaluonnoksessa toteutettu kolmella eri merkinnällä (SL, sl ja luo). Luontotyyppiselvityksen (*Faunatica 2015*) perusteella Isokydön purolaakso olisi perusteltua kaavoittaa sen luonnontilaiselta osuudelta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kokonaisuudessaan suojelualueeksi, koska kohde on Uudenmaan mittakaavassa poikkeuksellisen laaja runsasravinteisten puronvarsilehtojen kokonaisuus ja sen luonnontila on säilynyt hyvänä. Isokydönpuron arvoa lisää sen mahdollinen potentiaali toimia uhanalaisen meritaimenen elin- ja lisääntymisalueena. Ympäristölautakunta esittää Isokydönpuron SL-merkinnän muuttamista luontoselvityksen mukaiseksi rajaukseksi. Samalla rajausta yhdenmukaistetaan maakuntakaavan kanssa.

Yleiskaavaan suojeluvaramuksiin tulee lisätä myös maakuntakaavaehdotuksessa oleva Lemmenlaakson suojelualueen koillispuolella oleva lehtoalue.

sl-kohteet:

SL ja S-nro kaavamerkintöjen lisäksi yleiskaavassa on rajattu muita arvokkaita luontokohteita sl- ja luo -merkinnöillä. sl-merkinnällä on kaavaselvityksen mukaan merkitty luonnonsuojelulain nojalla suojellun tai suojeltavan lajin esiintymisalue. Merkinnällä on osoitettu mm. Haarajoen uhanalaisen ketosukkulakoin esiintymisalue, viitasammakon kutulammet Wärtsilässä ja Peltolassa sekä liito-oravan elinalueet Wärtsilän metsässä. Wärtsilän metsän rajausta ei näyttäisi noudattavan vuoden 2017 liito-oravaselvityksen rajausta, vaan on itäosasta selvästi suppeampi. Tämä tulisi tarkastaa seuraavaan kaavavaiheeseen. Haarajoen liito-oravakohde on merkitty kartalle sl-1, mutta kaavakartalta puuttuu kokonaan elinympäristöä osoittava rajausta. Viitasammakon esiintymistieto Nummenlammesta ja tarvittava suojelurajaus puuttuu kaavasta kokonaan (*Järvenpään lampien pienvesiselvitys, Pöyry 2017*).

luo-kohteet:

luo-rajauksella on rajattu kaavaselvityksen mukaan kaikki Järvenpään luontotyyppiselvityksessä tunnistetut huomattavan arvokkaat ja arvokkaat kohteet. Arvokkaita luontotyyppikohteita on kuitenkin todettu luontotyyppiselvityksessä huomattavasti enemmän, kuin mitä kaavaan on merkitty. Kaavaselvityksestä ei käy selkeästi ilmi sitä, millä perusteella luo-kohteet on valittu kaavaan. Kaavan tulkintaa vaikeuttaa se, että kaavaan rajattuja luo-kohteita on vaikea tarkastella yksilöidysti, koska kohteita ei ole indeksoitu eikä niiden suojelumerkinnän perusteita näin ollen avattu. Lisäksi osa luo-kohteista on yhdistetty ja rajattu selvästi laajemmiksi kuin mitä luontoarvot edellyttäisivät. Luo-kohteiden tarkasteluun peräänkuulutetaan selkeämpää logiikkaa eli rajausten ja merkintöjen avaamista yksilöityine perusteluineen ja esimerkiksi taulukointia S- ja sl-kohteiden tavoin. Ympäristölautakunta huomauttaa, että myöskään uhanalaisten luontotyyppien esiintyvyyteen ja merkitsemiseen ei ole kaavassa kiinnitetty riittävästi huomiota - monet paikallisesti arvokkaat luontokohteet, joilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä ovat jääneet kokonaan merkitsemättä kaavaan.

Yleiskaavassa on pyritty huomioimaan luontotyyppiselvityksessä todettuja arvokkaita alueita ja lajistoa. Järvenpäässä on Keski-Uudenmaan kattavin luontotietoaaineisto paikkatietomuodossa ja kaupungin alueelta on selvitetty useita huomionarvoisia lajiryhmiä, joita muualla ei ole selvitetty yhtä kattavasti. Tämä aineisto on kuitenkin jäänyt kaavan luonnoksessa osin huomioimatta. Ympäristölautakunta esittää seuraavaa otettavaksi huomioon jatkovalmistelussa

- Möllärin lammet on merkitty luo-merkinnällä. Lammesta on kuitenkin löydetty tiukasti suojeltaviin direktiivisudenkorentolajeihin kuuluvaa täplälampikorentoa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja jättisukeltajaa (*Luontodirektiivin sudenkorentojen ja sukeltajakuoriaisten esiintymisselvitykset Järvenpäässä, Faunatica 2014*). Lajiston perusteella kohde tulisi merkitä luo-merkinnän sijaan sl-kohteeksi.

- Kaavaan ei ole merkitty kaikkia tiedossa olevia uhanalaisia perhoslajeja, myös uhanalainen kasvilajisto on jäänyt huomioimatta.
- Kaavaan tulisi lisätä todetut lepakoiden lisääntymis- ja levähdysalueet. Lisäksi kaavaan olisi hyvä merkitä tiedostetut tärkeät ruokailualueet tai siirtymäreitit (II-alueet), sillä Eurobats-sopimuksen mukaan nämä alueet tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa. Mikäli II-alueet sijoittuvat M-alueille, näille tulisi kaavamääräyksissä asettaa avohakkuukielto.
- Kaavaan tulisi merkitä luonnonsuojelulailla rauhoitetut luonnonmuistomerkit.

Lisäksi ympäristölautakunta esittää, että kaavakarttaan tulisi lisätä kaikki ne puuttuvat luontokohteet, jotka yleiskaavan tarkkuuden huomioon ottaen on mahdollista. Mikäli näitä kohteita ei ole merkitty yleiskaavaan, ne eivät välttämättä tule huomioiduksi tarkemmassa suunnittelussa. Muut pienialaisemmat kohteet voidaan esittää liitekartalla.

MY-alueet:

Kaavaselistuksesta ei käy ilmi, millä perusteella osa M-kohteista on rajattu MY-alueiksi (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla erityisiä luontoarvoja). Aluevarauksen perusteita olisi syytä selventää seuraavassa kaavavaiheessa vielä tarkemmin. Hyvänä asiana voidaan pitää sitä, että näille luontoarvoja sisältäville M-alueille on kaavamääräyksissä esitetty avohakkuukielto.

Viheralueet ja -yhteydet:

Verrattaessa kaavaluonnosta voimassa olevaan yleiskaavaan nähden, voidaan todeta, että aiemmin laajoja viheralueita on supistettu ja varattu rakentamiselle. Tällainen kehitys vaikuttaa ennen pitkään viheryhteyksien kokonaisuuteen ja toteutumiseen. Kaavaselistuksessa on nyt todettu, että "tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa lähivirkistysalueiden riittävyys sekä ekologisten ja virkistysyhteyksien jatkuvuus". Kokonaisuuden hahmottamiseksi tulisi yleiskaavan kuitenkin olla se taso, jolla varmistetaan näiden yhteyksien riittävyys ja jatkuvuus. Juurikin ekologisten yhteyksien turvaaminen jää kaavassa nyt epäselväksi.

Viheryhteyden selostuksessa sanotaan myös, että "viheryhteydet tulee toteuttaa ja ylläpitää riittävän leveänä". Tässä suosittelemme selvittämään myös tarkempaa ohjeistuksen esittämistä, joihin esim. Seija Väreen tutkimukset antavat pohjaa. Kaavassa tulisi painottaa etenkin jokivarsien merkitystä ekologisena viheryhteytenä ja rakentamattomia ja luonnontilaisia puustoisia ranta-alueita tulisi vaalia kaavamääräyksillä. Nyt Tuusulanjärvi ja Keravanjoki ovat molemmat merkitty W-merkinnällä (vesialue), joihin sisältyvä kaavamääräys on ristiriitainen. Samaan aikaan määrätään vaalimaan ekologistia arvoja sekä hyödyntämään avointa rantaviivaa. Ympäristölautakunta katsoo, ettei kyseinen kaavamääräys ole riittävä ja selkeä turvaamaan arvokkaiden ja herkkien ranta-alueiden säilymistä. Viheryhteyden lisäksi vesistöjen ja rantaviivan kasvillisuus ja puusto ovat tarpeellisia eliöstön ravinnon saannissa sekä elin- ja lisääntymisympäristöinä. Myös maisemaan monimuotoisella rantaviivalla on merkitystä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lemmenlaakson eteläpuolelle Keravanjoen varteen on tehty varaus teollisuus- ja varastoalueelle (TP). Alueen laajuutta ja sen toteutumisen edellytyksiä tulee vielä jatkotyönä arvioida, sillä kaavakartassa ehdotetussa laajuudessa TP-alue sijoittuu eroosioherkille Keravanjoen ranta-alueille ja vaatii rinnevarjostusaineiston perusteella toteutuakseen maan täyttöjä. Ympäristölautakunta katsoo, että Keravanjoen uoman ja ranta-alueiden morfologiaan ei pidä puuttua näin lähellä Lemmenlaakson luonnonsuojelualuetta. Myös riittävä ekologinen yhteys on varmistettava joen ranta-alueella.

Vanhankylänniemen alue on merkitty kaavaan RM-aluevarauksella (retkeily- ja matkailupalveluiden alue). Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on virkistysaluetta. Muutosta on tehty myös voimassa olevaan yleiskaavaan nähden, jossa aivan eteläosa alueesta on VR-aluetta (retkeily- ja ulkoilualue). Mikäli alueen kehittäminen matkailun käyttöön on voimakasta, tulee samalla varmistaa, miten alueella säilytetään luonnontilainen, ainutlaatuinen ja arvokas luonnonympäristö. Nyt RM-alueelle ei myöskään ole asetettu toimenpiderajoitusta puunkaatoon tai muuhun siihen rinnastettavaan maisemaa muuttavaan toimenpiteeseen, joka tulisi lisätä kaavaan.

Vanhankylänniemen alueelle on esitetty luo-rajauksella arvokas keto- ja niittyalue sekä SL-rajauksella jalopuulehto. Alueella esiintyy kuitenkin myös muita paikallisesti arvokkaita luontokohteita, joita ei ole rajattu kaavaan. Näillä esiintyy myös uhanalaisia luontotyyppisiä. Kaikki alueen arvokkaat luontokohteet tulisivat merkittä kartalle, jotta ne tulee turvattua tarkemmassa suunnittelussa.

Toimenpiderajoituksen asettaminen yleiskaavan laatimisen ajaksi:

Kaupungin tulisi harkita yleiskaavan laatimisen ajaksi toimenpiderajoituksen asettamista MRL 128 §:n mukaisesti niille alueille, joilla ei vielä ole rajoituksia luontoarvojen säilyttämiseksi.

Pienvesien luontoarvojen turvaaminen:

Kaavaselostuksen mukaan arvokkaiden luontokohteiden määrittelyssä on käytetty vuonna 2015 laadittua Järvenpään luontotyyppiselvitystä (Faunatica 2015). Järvenpään on lisäksi laadittu koko kaupungin kattava pienvesiselvitys (Pöyry 2016), jossa inventoitiin pienvesien nykytilan lisäksi pienvesien vesilain, metsälain ja luontotyyppiluokituksen mukaista suojelua vaativat kohteet. Pienvesiselvityksessä löydettiin joitakin suojelua vaativia kohteita enemmän kuin luontotyyppiselvityksessä. Esimerkiksi Loutinojan Sammonkadun ja Jäppiläntien välinen osuus on pienvesiselvityksessä rajattu sekä vesi- että metsälain kohteena. Tämä ja muut vastaavat löydökset tulee ennen seuraavaa kaavavaihetta tarkistaa ja osoittaa tarvittavilla suojelumerkinnöillä.

Vesilain kohteiden säilymiselle on tärkeää niiden vesitaseen säilyminen nykyisellään tai mahdollisesti jopa vesimäärän tasaaminen mahdollisimman lähelle luonnollista tilannetta. Kaavaluonnoksen arvokkaita luontokohteita (SL, S-nro, sl-nro ja luo) koskevat kaavamääräykset eivät huomioi alueen ulkopuolelta tulevia vesimääriä ja niiden tasaamista. Ennen seuraavaa kaavavaihetta ympäristölautakunta esittää selvitettäväksi, millä keinoin kaavassa voidaan turvata vesilain kohteiden vesitase. Vesilain kohteiden suojelu todennäköisesti tarvitsee oman kaavamerkinnän ja/tai -määräyksen, jossa otetaan kantaa niiden vesitaseen säilymiseen. Vesilain

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kohteiden säilymisessä on keskeistä niiden valuma-alueen muutosten tarkastelu. Nähtävillä olevan aineiston perusteella ei ollut mahdollista tarkastella, miten merkittäviä muutoksia purojen valuma-alueilla tulee tapahtumaan ja onko tarpeen ehkäistä niihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Kaava-aineistoa olisi hyvä täydentää vesilain kohteiden valuma-alueilla.

Vuonna 2018 tehtiin Lemmenlaakson luonnonsuojelualueella sijaitsevassa Lipinkoskessa sähkökoekalastuksia, joissa tavattiin ensimmäistä kertaa lohikalojen luonnollista lisääntymistä Järvenpään kaupungin alueella (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018). Lemmenlaakson eteläpuolisella neljällä luonnontilaisella Keravanjokeen laskevalla uomalla (suojelumerkinnyt kaavaluonnoksessa) saattaa olla potentiaalia taimenen lisääntymisalueena tai turvapaikkana niiden poikasille vesien lämmitessä pääuomasa kesäaikaan. Parhailaan toteutettava Tikkurilankosken padon purku Vantaalla saattaa merkittävästi lisätä todennäköisyyttä sille, että alueella tavataan tulevaisuudessa enemmän merestä vaeltaneita taimenia. Haarajoen padon yläpuolisella Pietilänojalla on myös vastaavaa potentiaalia. Kalaston esiintymistä näissä uomissa tulisi selvittää ennen seuraavaa kaavavaihetta.

Rakennetut kosteikot ja laskeutusaltaat:

Mäyränojan suulla sijaitseva luo-alue (luontotyyppiselvityksen ID-numerot 70, 71 ja 72) on alun perin kaivettu vesiensuojelukosteikko, jolle on kehittynyt vuosien kuluessa luontoarvoja. Kosteikkoa huolletaan tarpeen mukaan 5-10 vuoden välein poistamalla lietettä ja vesikasvillisuutta. Kohteen kaavamääräyksen tulisi olla sellainen, että se mahdollistaa kosteikon toimivuuden takaavat toimenpiteet myös tulevaisuudessa. Vastaavaa hoitoa tehdään Järvenpäässä myös esimerkiksi M-alueelle sijoittuvilla Räikilänojan altailla sekä Natura-alueelle sijoittuvalla Loutinojan hajotusojastolla. Lisäksi Järvenpäässä on koko joukko muitakin kaavakartasta puuttuvia vesiensuojelurakenteita so. kosteikoita, hulevesi- ja laskeutusaltaita sekä hajotusojastoja. Ympäristölautakunta esittää pohdittavaksi omaa kaavamerkintää ainakin merkittävimmille vesiensuojelurakenteille.

Tulvatarkastelu:

Yleiskaava-aineistosta puuttuu Järvenpään vesistöjen Tuusulanjärven ja Keravanjoen tulvatarkastelu. Ympäristökeskuksella ei ole tiedossa Järvenpään alueella sijaitsevia tulvariskialueita, mutta vesistöjen lähetyville sijoittuvien tulevien rakentamisen laajenemisalueiden osalta tulisi vielä selvittää alimmat mahdolliset rakentamiskorkeudet ja määrät tarvittaessa niiden sisällyttämisestä asemakaavamääräyksiin ja rakennusjärjestykseen. Myös kaupungin alueelta laadittu hulevesitulvia koskeva kartta-aineisto on hyvä liittää kaava-aineistoon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Järvenpään kaupunki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 3,01.02.2018
Kuntakehityslautakunta, § 13,23.01.2019
Kuntakehityslautakunta, § 26,13.02.2019
Kunnanhallitus, § 61,25.02.2019
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 50,21.05.2019
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 59,22.05.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 50, 11.06.2019

§ 50

Tuusulan yleiskaava 2040, ympäristöltk

TUUDno-2018-213

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 01.02.2018, § 3

Ehdotus

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta merkitsee yleiskaava 2040 valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Henna Lindström selosti asiaa.

Kuntakehityslautakunta, 23.01.2019, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 23.1.2019
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 23.1.2019
- 5 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 23.1.2019

Kuntakehityslautakunta palautti Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen uudelleen valmisteltavaksi kokouksessaan 31.5.2017 § 83.

Alla on lueteltu lautakunnan esittämät palautuksen perusteet kursivoituna, jonka perässä vastine / tehdyt toimenpiteet.

1. Osa sl-1-, sl-2- ja luo-kohteista inventoidaan keväällä ja kesällä 2017 (kaavaehdotus nähtäville vasta kun kaikki selvitykset tehty).

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2. Esimerkiksi s-1 (22, ennen 16) oli maininta 15.3.2017 esityksen selostuksessa, että luontoarvot inventoidaan tarkemmin kesällä 2017, nyt ko. maininta puuttuu vaikka kesä ei ole vielä alkanutkaan. Lisäksi on lisätty sl-1- ja sl-2- alueita, jotka ei ollut 15.3 selostuksessa.

Kaikki kohteet on inventoitu ja maanomistajia on kuultu. Kohteet on merkitty kaavaehdotukseen, listattu kaavaselostukseen ja tarkemmin kuvattu kaavaselostuksen liitteessä.

3. Moni luo-kohteen selostusosa viittaa mm. Faunatican luontoselvitykseen 2013, tämä selvitys ei löydy aineistoista.

Luontoselvitykset on lisätty yleiskaavan verkkosivuille Selvitykset –välilehdelle.

4. Selostuksen sivulla 142 on kohta "Maisemallisesti arvokkaat alueet", nämä alueet käsittävät todella laajat alueet ja kaavamääräyksiensä mukaan uusi toiminta alueella vaatii Museoviraston lausuntoa (tämän merkinnän ulottuvuus pitää pohjautua tarkempaan selvitykseen kuin vain kunnan omaan Kulttuuriympäristö ja rakennuskanta-selvitykseen).

Maisemallisesti arvokkaat alueet on merkitty kaavakarttaan harvalla vaakaviivituksella, jossa ei ole alueen reunaviivaa. Merkintä perustuu kunnan tilaamaan Kulttuurimaisema ja rakennuskanta –selvitykseen. Selvityksen kohteet on käyty maakuntamuseon ja kunnan museotoimen kanssa läpi. Yleiskaavaehdotuksessa III-luokan maisema-alueet poistetaan kaavakartalta. Maisemallisesti arvokkaat alueet sisältävät ennen kaikkea avoimia peltoaukeita ja niitä rajaavaa metsänreunaa. Merkintä ei estä rakentamista, tavoitteena on säilyttää maisema avoimena ja varmistaa, että uusi rakentaminen sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan, olemassa oleviin tilakeskuksiin ja rakennuskantaan sekä ympäristöön. Näin on määrätty mm. Nahkela – Sippoo – Rusutjärvi -osayleiskaavan sr-m -alueilla (alueen osa, joka muodostaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden). Maataloustoiminnan toiminnan jatkuminen ja kehittäminen uudenlaiseen toimintaan ei myöskään ole ristiriidassa maisemamerkinnän kanssa.

Aikaisemmin (31.5.2017) kaavamääräyksessä luki: "Tarvittaessa tulee pyytää lausunto museoviranomaiselta". Lause on poistettu. Mikäli rakentamishankkeen yhteydessä nähdään tarpeelliseksi tarkistaa maakuntamuseolta, soveltuuko rakentaminen ympäristöönsä, lausunto voidaan kuitenkin pyytää osana normaalia lupavalmistelun viranomaistyötä, kuten on toimittu jo nykyisinkin.

5. Lentoradan linjaus eri kuin vahvistetussa maakuntakaavassa

Tuusulan kunnalle on tarkoituksenmukaisempaa esittää linjaus, joka kulkee mahdollisimman läheltä Hyrylän keskustaa, mikäli radalle saataisiin joskus paikallisiikennettä. Valtuuston hyväksymässä Rykmentinpuiston osayleiskaavaan on osoitettu "Henkilöliikenteen terminaali-alue, joka osoittaa linja-autoterminaalin pysäkkien likimääräisen sijainnin. Mahdollisen maanalaisen metro- tai muun raideyhteyden pysäkin sisäänkäynti tulee yhteyden toteutuessa sijoittaa terminaalin yhteyteen." Tällä merkinnällä on varauduttu maanalaiseen asemaan lentoradalle lähellä nykykeskustaa. Jos lentorata kulkee maakuntakaavassa (ja Sulan osayleiskaavassa vaihtoehtoisena linjauksena) osoitetun linjauksen mukaisesti, asemaa ei Rykmentinpuiston kohdalle saada. Uudenmaan liitto lausui Tuusulan yleiskaava 2040 -luonnoksesta, että lentoradan määräys tulee merkitä ohjeellisena –

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

liitto ei vastustanut radan maakuntakaavasta poikkeavaa linjausta. Kaavaehdotuksen määräyksiin lisättiin, että ratavaraus on ohjeellinen.

Valtuusto on Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta lausunut seuraavaa (12.11.2018 § 126): "Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta." Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattaa tätä Valtuuston linjausta.

6. Selostuksesta löytyi 15.3.2017 mm. Korpikylän eteläpuoleinen suo sl-2 (64), joka nyt on selostuksessa merkinnällä sl-2 (0) ja lisämerkinnällä poista tämä, väärässä kohdassa.

Korpikylän eteläpuolinen suo on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, koska se ei ole luonnontilainen kosteikko. Kohteelle on syntynyt lammikko läheisen teollisuusalueen rakentamisen yhteydessä, jolloin veden luonnollinen virtaus on estynyt. Alueen kuivattamisesta on sovittu maanomistajan kanssa.

7. Jokelan ja Kellokosken keskusta-alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus ei pidä merkitä yleiskaavaan (maankäyttö- ja rakennuslakiin on tätä koskeva muutos tullut voimaan 1.5.2017).

Mitoitukset on poistettu maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen hengessä, vaikka ne vielä ovatkin yleiskaavaa ohjaavassa Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä lainvoiman vuonna 2016 saaneessa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa. Maakuntakaavassa mitoitetaan keskustatoimintojen, kuntakeskusten ja pääkaupunkiseudun aluekeskusten vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa seuraavasti: kuntakeskusten kuten Hyrylän vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla. Muille keskustatoimintojen alueille, kuten Jokelaan ja Kellokoskelle, sijoitettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlaskettu kerrosala saa kussakin keskustassa olla enintään 20 000 k-m².

8. Kunnanvaltuusto on 7.12.2016 § 123 hyväksynyt vuoden 2017 talousarvion ja vuosien 2017–2021 taloussuunnitelman ja kohtaan kuntakehityksen ja tekniikan toimiala, kuntasuunnittelu tehtiin lisäys "Yleiskaavan ja osayleiskaavan tulee noudattaa maakuntakaavan alisteisena" (kokouspöytäkirja liitteenä). Tämä lisäys ei valitettavasti toteudu yleiskaavaehdotuksessa (kaavamerkinnöissä löytyy Ares, Res, Res-1 ja TPres-merkinnät, näillä merkinnöillä voisi toteuttaa edellä mainitun lisäyksen niin, että hyväksytyt maakuntakaavan varaukset tulevat huomioiduiksi yleiskaavassa). Mainittakoon vielä, että Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 24.5.2017 maakuntavaltuustossa (käsittää mm. Focus-alueen LOG-merkinnän).

Maakuntakaava on laadittu mittakaavassa 1:100 000 ja 1:20 000 mittakaavaan laadittu yleiskaavaehdotus tarkoittaa huomattavasti yleispiirteisemmän maakuntakaavan aluevarausmerkintöjä. Taajamatoimintojen alueiden osalta yleiskaavaehdotus tarkoittaa ja vaiheistaa maakuntakaavan mukaista ratkaisua. Maakuntakaava kokonaisuudessaan ei ole kovinkaan ohjaava, vaan kaavassa on osoitettu varsin laajat taajamatoimintojen alueet. Nyt laadittavan yleiskaavan tavoitteena on osoittaa tarkemmin kunnan tahtotila siitä, mihin asumisen tai työpaikkojen alueet tulevat reilun 20 vuoden ajanjaksolla laajenemaan ja missä vaiheessa. Ilman näitä tarkennuksia, yleiskaava ei ohjaa tarkempaa suunnittelua. Kunnassa tulee olla tarkka näkemys laajenemisen vaiheista muun muassa kunnallistekniikan rakentamista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

aikataulutettaessa. Kunta ei voi samanaikaisesti laajentaa taajamiaan moneen suuntaan. Myös Uudenmaan liitto lausui jo rakennemallivaiheessa asumisen laajenemisalueiden vaiheistamisen merkityksestä.

Mikäli Jokelan Palojoenpuistoon sijoittuva reservialue merkitään yleiskaavaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa toteutettavaksi asuinalueeksi, mahtuisi alueelle miltei koko 3 000 asukkaan kasvu. Alueen merkitseminen ei täytä kaavan tavoitetta siitä, että rakentaminen ohjataan ennen kaikkea kunnan omistamille maille. Aikaisemmin reservimerkinnällä (res) ollut Palojoen alue on merkitty nyt asumisen reservialueeksi (Ares) ja työpaikka-alueeksi (TP).

Hyrylässä Rykmentinpuiston keskiosaa (Ares) ei tulla tarvitsemaan ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa asuinrakentamiseen suuren varannon syntyessä mm. Rykmentinpuiston keskustan, Monion, Hökilän, Kirkonmäen ja Puustellinmetsän alueille. Mikäli Hyrylästä tulee tarve etsiä lisää pientalojen rakentamisalueita, voi olla tarpeen osoittaa lähellä kaavan tavoitevuotta 2040 osia esimerkiksi Rykmentinpuistosta pientalorakentamiseen.

Koillis-Hyrylään on osoitettu pieni reservimerkintä (res). Tämä merkitä voi sisältää muutakin kuin pelkästään asumista. Alue on varattuna esimerkiksi nyt ennakoimattomalle hankkeelle, joka haluttaisiin sijoittaa lähelle keskustaa. Koska nyt reservimerkinnällä osoitettu alue on varsin lähellä Hyrylän keskustaa, ei sinne ole haluttu osoittaa pientaloaluetta, vaan näin keskeinen paikka tulee varata asumisen osalta kerrostalorakentamiseen. Kerrostalovaranto on kuitenkin suurta tämän kaavan myötä, eikä tätä kohdetta Koillis-Hyrylästä ole tarpeen vielä ottaa käyttöön yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä.

Purolaan osoitettu työpaikka-alueen reservimerkintä pohjautuu Keski-Uudenmaan kehittyvään poikittaisyhteyteen. Työpaikka-alue Tuusulan puolella jatkaisi luontevasti Järvenpään Vähänummentien varren teollisuusaluetta. Työpaikkojen reservialue sijoittuu kuitenkin maakuntakaavassa valkoiselle alueelle, joka "on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä."

Focuksen logistiikka-alueen laajenemissuunta osoitetaan nuolilla osayleiskaavarajauksesta pohjoiseen.

Yleiskaavaa uusitaan ja tarkistetaan ennen tämän kaavan tavoitevuotta 2040. Tällöin aluevarauksien rajaukset ja esimerkiksi asuinalueiden vaiheistus voidaan tarkastella uudelleen.

9. Kylien asema selvitetään (huom. Ramboll)

Nyt laadittava yleiskaava painottuu Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamien maankäytön ohjaamiseen. Haja-asutusalueen osayleiskaavoissa on kuitenkin tunnistettu tarkistamisen tarpeita. Yleiskaavalla ei kumota haja-asutusalueen osayleiskaavoja, jotka sisältävät kantatilamitoitukseen perustuvat laskennalliset rakennuspaikat. Yleiskaavatyön jälkeen voidaan kuitenkin tutkia, onko kyliin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mahdollista lähteä laatimaan MRL 44 §:n mukaista kaavaa, joka mahdollistaa suoraan rakennuslupien hakemisen. Tähän asti kylien rakentaminen perustuu suunnittelutarveratkaisuihin.

Kuntakehityslautakunnan 31.5.2017 käsittelyn jälkeen tehtyjä muutoksia:

Arvokkaat luontokohteet

Maanomistajakuuleminen käsitti kaikki yksityiset maaomistajat, joiden maille yleiskaavaehdotuksessa oli osoitettu arvokkaita luontokohteita. Kuulemiskirje lähetettiin toukokuussa 2018 noin 600 maanomistajalle. Vajaa sata maanomistajaa lähetti mielipiteensä kuntaan ja kaikki saivat henkilökohtaisen vastineen.

Maanomistajakuulemisen seurauksena merkintöjä kohtuullistettiin, rajauksia tarkistettiin ja merkintöjä poistettiin. Melkein kaikissa tapauksissa, joissa maanomistaja koki suojelun kohtuuttomana, sitä kohtuullistettiin. Vain kolmessa kohteessa ei tehty muutoksia.

Luonnonsuojelualueeksi ehdotettavien kohteiden (SL-1) kaavamääräyksiä muutettiin siten, että määräys on voimassa enintään viisi vuotta kaavan voimaantulosta lukien. Mikäli luonnonsuojelualuetta ei tässä ajassa perusteta, astuu alueelle voimaan toimenpiderajoitus (MRL 128 §). Tällöin metsänhoitotoimenpiteet alueella ovat mahdollisia, tosin luvanvaraisia.

Maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sijaitsevien arvokkaiden luontokohteiden (sl-2, luo-2 ja ge) avohakkuukiello poistettiin. On syytä huomata, että näitä merkintöjä käytetään M-aluevarausmerkinnän kanssa päällekkäin. Metsäkeskus myöntää tukea M-alueille. Metsäkeskuksen mukaan aluevarauksen päällä oleva rajausta (sl, luo, ge) ei vie KEMERA-tukea maanomistajan omaehtoiselta suojelulta, jos rajausta on alueella, jolla metsälaki on voimassa.

Arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on Tuusulassa hälyttävästi supistunut. Vanhoissa osa-yleiskaavoissa arvokkaita luontokohteita oli rajattu noin 1344 hehtaaria, kun yleiskaava 2040:ssä rajauksia on enää noin 889 hehtaaria. Koska arvokkaiden luontokohteiden pinta-ala on supistunut runsaat 30 %, on suojelua joissakin kohteissa jouduttu tiukentamaan.

Tuusulan kunta tilasi luonnonvarakeskukselta arvokkaiden luontokohteiden kaavamerkintöjen metsätalousvaikutusten arvioinnin. Arvioinnissa selvitettiin yleiskaava 2040:n arvokkaiden luontokohteiden metsätalousvaikutukset yksityismetsissä ja verrattiin niitä nykytilanteeseen. Laskennan mukaan yleiskaavaratkaisu lisää kantorahatuloja, koska rajoitetun metsänkäsittelyn piirissä on vähemmän alueita kuin nykyisissä osayleiskaavoissa. Laskennan tuloksena hakkuiden vuotuiset kantorahatulot metsämaalla ovat nykytilassa 2 872 200 €. Arvioitaessa metsätalousvaikutuksia uusien suojelumerkintöjen Tulkintaa 1 (yleiskaavaratkaisu) hyödyntäen, vaikutukset lisäävät kantorahatuloja 260 800 € vuodessa ensimmäisen 10 vuoden aikana edellyttäen, että hakkuut olisivat laadittujen arvioiden mukaiset.

Tehdyt muutokset aluevarauksiin:

- Lisätty työpaikka-alue (TP) Palojoenpuistoon. Muutettu loput Palojoenpuiston alueesta asumisen reservialueeksi (Ares)
- Lisätty Jokelaan hevoskylämerkintä (AH) aluevarauksena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lisätty maankäytön aluevarausmerkintää (maa- ja metsätalousvaltainen alue, viljelymaisema MV) ja (maa- ja metsätalousalue M-1) Jokelan itäosaan kumottavan Jokelan osayleiskaavan rajauksen mukaisesti
- Lisätty omakotivaltaista asuinaluetta Jokelaan Pertuntien varrelle Päijännetunnelin 200 metrin syuojavyöhykkeeseen asti
- Etelärinteen puistosta (Sahankulman läheinen urheilukenttä) on poistettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) ja korvattu se merkinnöillä paikallisen vähittäiskaupan suuryksikkö (KM), omakotivaltainen asuinalue (AO) sekä viheryhteystarve
- Jouhisarantien alueelle on laajennettu omakotivaltaista asuinaluetta (AO-2)
- Golfkentän aluetta (VU-g) Kirkonkylän koulun vierestä on muutettu virkistysalueeksi (V)
- Lisätty Lahelanpelto III-alueelle palvelun ja hallinnon aluetta (P) mahdollistamaan yhtenäiskoulun rakentamisen
- Laajennettu työpaikka-alue (TP) Västerskogista Senkkerin metsätielle saakka, aikaisempi merkintä oli maa-ainesten ottoalue (EO)
- Muutettu Seittelinniemen merkintä maa- ja metsätalousvaltaisesta alueesta, viljelymaisemasta (MV) maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M)
- Muutettu Pellavamäentien - Pähkinämäentien varrelta omakotivaltaista asuinaluetta tiiviiksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi
- Muutettu Raviradankujan palvelun ja hallinnon alue (P) työpaikka-alueeksi (TP)

Tehdyt muutokset viiva- ja kohdemerkintöihin:

- Lisätty pilottirakentamisen kohdemerkintä kunnan omistamalle maalle Rusutjärven itäpuolelle
- Muutettu Seitsemän veljeksien vaellusreitien linjaus ohjeellisena yhteystarpeena tiestöä pitkin
- Focus-alueelle on esitetty laajenemissuunta pohjoiseen nuolimerkinnöin
- Poistettu jokivarsimerkintä
- Poistettu alle 500 k-m² päivittäistavarakaupan kohdemerkinnät Häriskivestä, Puustellinmetsästä ja Sulasta. Alle 500 k-m² suuruisia päivittäistavara-kauppoja voidaan sijoittaa ilman yleiskaavassa olevaa kohdemerkintää. Vaiheistettu yli 500 k-m² keskusta-alueen ulkopuoliset päivittäistavarakaupan yksiköt ensimmäiseen ja toiseen vaiheeseen
- Silakkaniitun ja Kolamilsbottenin muinaisjäännöskohteet (SM) poistettu (kohde tuhoutunut / kajoamislupa saatu)

Tehdyt muutokset määräyksiin sekä kuvaustekniikkaan:

- Muutettu kylämääräys: *Kylä, jolle tutkitaan mahdollisuutta MRL 44 §:n mukaisen osayleiskaavan laatimiseen. Ennen uuden osayleiskaavan vireilletuloa rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin.*
- Lisätty erillinen määräys Focus-alueen seudullista vähittäiskaupan suuryksikköä koskien: *Focus-alueen kaupan laadussa huomioidaan alueen sijaintiin liittyvät erityispiirteet. Focus-alueelle mahdollistetaan muun muassa lentoasemaan tukeutuva monipuolinen kaupallinen toiminta sekä logistiikkakeskusten yhteydessä olevat verkkokaupan nouto-myymlät ja esittelytilat.*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Aikaisemmin palvelun ja hallinnon alueella (P) sallittiin vähäisessä määrin myös asutusta. *Vähäisessä määrin* -sanat poistettu.
- Maisemapelto (MA) merkintään tarkennettu, mitä toimenpiderajoitus koskee: *kai vamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä* (huom, ei puunkatoa)
- Luontokohteiden määräyksissä muutoksia (kuvattu aiemmin)
- *Kevyen liikenteen laatukäytävä, - runkoverkko ja - uusi runkoverkko* -nimi muutettu: *pyöräilyn laatukäytävä, pyöräilyn runkoverkko ja uusi pyöräilyn runkoverkko*
- Lisätty Suoja-alueen raja maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelle, noin 400 metrin etäisyydelle
- Maakunnallisesti arvokkaasta kulttuuriympäristöstä on otettu pois toimenpiderajoitus ja velvoite pyytää maakuntamuseolta lausunto
- Teknisiä korjauksia: mm. Jokelan Pertuntien linjaus korjattu

Tuusulan yleiskaava 2040 –luonnos pidettiin nähtävillä 11.8. – 30.9.2014 välisenä aikana. Luonnoksesta saatiin mielipiteitä sähköisellä lomakkeella, kirjeitse ja sähköpostitse 130. Lausuntoja saatiin 36. Lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut ja hyväksyttävät vastineet ovat yleiskaava-aineiston liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kuntakehityslautakunta, 13.02.2019, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström
henna.lindstrom@tuusula.fi
yleiskaavasunnittelija

Liitteet

- 1 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus kaavakartta, KKL 13.2.2019
- 2 E Tuusulan yleiskaava 2040 merkinnät ja määräykset KKL 13.2.2019
- 3 E Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotus selostus, KKL 13.2.2019
- 4 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 5 E Liite Mielipiteet yleiskaava 2040 luonnoksesta, KKL 13.2.2019
- 6 E Liite Nykytilakuvaus, KKL 13.2.2019
- 7 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, KKL 13.2.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

8 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, KKL 13.2.2019

9 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, KKL 13.2.2019

...

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun esittelijä muutti päätösehdotuksensa seuraavasti:

- muutetaan kaava-asiakirjoihin Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi. Lisätään Sahankulmaan toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä. Perusteluna valtuuston päätös 19.3.2018 § 25 Kaupallisten palveluiden kehittämisen tavoite.

Liisa Sorri esitti Margita Winqvistin kannattamana, että Pertuntien asuinalue poistetaan.

Kuntakehityslautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän muutettua pohjaehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Sorrin tekemää muutosesitystä, äänestävät ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Riitta Nybäck, Klaus Koivunen, Päivö Kuusisto, Ulla Palomäki, Jari Raita, Jouko Riola, Pasi Huuhtanen, Vesa Lundberg, Pirjo Maula, Mika Mäki-Kuhna), 2 ei-ääntä (Liisa Sorri, Margita Winqvist) ja 1 jäsen (Jari Anttalainen) äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutettu pohjaehdotus tuli kuntakehityslautakunnan päätökseksi äänin 10-2-1.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti, että kaava-asiakirjoihin tehdään seuraavat muutokset

- merkintä: Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostusselvitys on toteutettu ja päätös Kehä IV:n toteuttamisesta tehty ja uudet liikennetarkastelut tehty.

- Sikokallio
Sikokallion kohdalla esitettyä TP-aluetta Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä kavennetaan 400 metristä 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Tallinna-tunneli sivu 85
Lisätään uusi kappale kolmannen kappaleen jälkeen: Helsinki-Tallinna -tunnelin rinnalla on suunnitteilla Finest Bay Area -rautatietunneli, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle. Kummassakin linjauksessa rahtiterminaari sijaitsee Tuusulan kunnan alueella.

Liisa Sorri ja Margita Winqvist ilmoittivat päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Yleiskaavatyön aikana mm. kuntakehityslautakunnan ja valtuuston seminaareissa on käsitelty asuinalueiden määrää ja sijoittumista eri kuntataajamiin. Niitä oli tarjolla enemmän kuin suunnitellun väestön kasvun mukainen tarve vaati. Jokelan alueeltakin karsittiin useampia alueita kunnan omistamilta mailta. Yksityisten maanomistajien kaavoituspyyntöihin lautakunnassa on vastattu, että kunnalla on Jokelan alueella riittävästi maata asuntotuotantoa varten ja että maapoliittisessa ohjelmassa on linjaus kaavoittaa ensisijaisesti kunnan omistamalle maalle.

Kuitenkin kaavatyön loppuvaiheessa lisättiin Pertuntien asuinalue, joka sijaitsee yksityisen maanomistajan alueella nykyisen taajaman reunalla kaukana keskustasta. Lisäys ei myöskään perustunut luonnoksesta annettuihin lausuntoihin. Aluetta ei ollut lisätty kaavaselostuksen taulukkoon, jossa oli listattu Jokelaan kaavoitettavat asuinalueet ja niiden asuntomäärät.

Tämän vuoksi esitimme, että alue poistetaan yleiskaavasta. Alueelle ei tässä vaiheessa ole tarvetta. Jokelasta löytyy kunnan mailta parempia alueita, jos tarvitaan lisää omakotitaloalueita. Myöskään maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei tässä tapauksessa toteudu, sillä aiemmin Jokelan alueen maanomistajilta tullessiin kirjallisiin kaavoituspyyntöihin ei ole suostuttu"

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 18.55 - 19.25.

Arto Lindberg poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 20.00.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Henna Lindström

Liitteet

- 1 Tuusulan yleiskaavakartta 2040 ehdotus korjattu, khall 25.2.2019
- 2 Kaavamääräykset ehdotus, korjattu, khall 25.2.2019
- 3 E Liite Lausunnot yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 4 E Liite Mielenpitoet yleiskaava 2040 luonnoksesta, khall 25.2.2019
- 5 E Liite Nykytilakuvaus, khall 25.2.2019
- 6 E Liite Luontokohteiden kuvaukset, khall 25.2.2019
- 7 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019
- 8 E Tuusulan yleiskaava 2040, pykäläteksti 31.5.2017 saakka, khall 25.2.2019
- 9 Yleiskaavaselostus 2040 korjattu, khall 25.2.2019

Kuntakehityslautakunta käsitteli Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotusta kokouksessaan 13.2.2019. Kokouksen jälkeen kaava-aineistoihin on tehty seuraavat muutokset:

- Mahlamäkeen osoitettu ensimmäisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä on vaihdettu toisen vaiheen uudeksi mahdolliseksi päivittäistavarakaupan kohdemerkinnäksi.
- Sahankulmaan on lisätty toisen vaiheen uusi mahdollinen päivittäistavarakaupan kohdemerkintä.
- Tuusulanjoentien jatke/yhteystarve on merkitty omalla kaavamerkinnällään. Merkinnän määräys: Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuutta arvioidaan siinä vaiheessa, kun Maisalantien kunnostus selvitys on toteutettu, päätös Kehä IV:n toteuttamisesta on tehty ja uudet liikennetarkastelut laadittu.
- Sikokallion kohdalla esitettyä työpaikka-alue (TP) Sikokallion ja Itäisen ohikulkutien välissä on kavennettu osayleiskaavan mukaisesti noin 400 metristä noin 300 metriin Itäisen ohikultien reunasta lukien.
- Yleiskaavaselostukseen on lisätty kappale Finest Bay Area -rautatietunneli -hankkeesta.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, kansliapäällikkö

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielenpitoisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Outi Huusko Kari Frimanin kannattamana esitti päätökseen lisättäväksi, että kunnanhallitus edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen.

Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti seuraavaa: "Tuusulanjärvellä ja sen ympäristössä luontoarvot ovat tärkeitä. Samalla tavalla tärkeitä ovat myös Tuusulanjärven alueen virkistyskäytön edistäminen sekä Tuusulanjärven ranta-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueiden jatkuva hoito mm järven näkyvyyden edistämiseksi. Nyt esitetyssä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan on merkitty useita SL- ja sl-merkinnöillä olevia alueita, osa Natura-alueelle. Nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä näiden ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin laaditut vastineet
- asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksen MRA 19 §:n mukaisesti nähtäville
- pyytää yleiskaavaehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- edellyttää, että Sikokallion alueen merkintä ja alueen rajausta tutkitaan uudelleen nähtävilläolon jälkeen siten, että alue säilyy retkeily- ja ulkoilualueena (esim. merkinnällä VR) ja alueelta osoitetaan vastaavalla merkinnällä yhteys Urheilukeskukseen
- että nähtävilläolon aikana ja sen jälkeen on selvitettävä yleiskaavaehdotuksessa Tuusulanjärven eteläosaan ehdotettujen SL- ja sl-alueiden vaikutus Tuusulanjärven ja sen rantojen virkistyskäyttöön ja ranta-alueiden hoitoon.

Henna Lindström ja Terhi Wermundsen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 21.05.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi,
hannamari.halinen@tuusula.fi
sivistysjohtaja, kehittämisspällikkö, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

Liitteet

- 1 Yleiskaavan selostus 2040, ksltk 21.5.2019
- 2 Kaavakartta yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, ksltk 21.5.2019
- 4 E Tuusulan yleiskaava 2040, linkit aineistoihin, khall 25.2.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunto:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan yleiskaava kuvaa kunnan strategista tavoitetilaa ja ohjaa jatkossa Tuusulan asemakaavoitusta. Yleiskaava on kunnan maantieteellisen alueen maankäytön suunnitelma.

Yleiskaava mahdollistaa Tuusulan kasvun yhtenäisemmäksi kunnaksi. Yleiskaavalla ohjataan kaava-alueen käyttöä yleispiirteisesti määrittelemällä ja sovittamalla yhteen esimerkiksi asuin- ja virkistysalueiden, työpaikkojen, palvelujen ja liikenneväylien sijainti. Tuusulan yleiskaava koskee koko kuntaa oikeusvaikutteisena.

Tuusulassa on käynnissä myös laaja palveluverkkojen kehittämistyö seuraavan kymmenen vuoden aikana, joten näemme yleiskaavan saamisen Tuusulaan tärkeänä. Näemme hyvänä, että kaavatyön lisäksi on laadittu Kulttuuriympäristö- ja rakennuskantaselvitystä, johon on määritelty kulttuurimaiseman kannalta merkittävimmät alueet sekä erityisesti kiinnitetty huomiota arvokkaisiin luontokohteisiin. Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävät alueet virkistykseen ja hyvinvointiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 22.05.2019, § 59

Valmistelijat / lisätiedot:

Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Yleiskaavan selostus 2040, kvltk 22.5.2019

2 Kaavakartta yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019

3 Kaavamääräykset yleiskaava 2040, kvltk 22.5.2019

Kunnanhallitus on 25.2.2019 § 61 päättänyt asettaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja pyytää kaavasta kasvatus- ja sivistyslautakunnan lausunnon. Ehdotus on nähtävillä 28.3.–17.5.2019. Lausuntoa pyydetään toimittamaan viimeistään 31.5.2019.

Tuusulan Yleiskaava 2040 on koko kuntaa koskeva yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavakartalla on osoitettu taajamien osalta asutuksen, palveluiden ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

työpaikka-alueiden laajenemisen suunnat, liikenneverkko sekä yleispiirteinen viherverkosto. Koko kunnan laajuudelta esitetään muun muassa kaupalliset ratkaisut sekä arvokkaat luontokohteet.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto:

Tuusulan yleiskaava 2040 ohjaa Tuusulan kehittymistä ja maankäyttöä yleispiirteisesti. Sen tavoitteena on mm. kulttuuri- ja luonnonarvojen turvaaminen, kestävä yhdyskuntarakennemallin luominen sekä toimivan liikenneverkon kehittäminen. Kaavassa tarkastellaan tiettyjä teemoja koko kunnan laajuudelta. Näitä ovat mm. maisema-alueet, muinaismuistokohteet ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet. Edellinen Tuusulan yleiskaava 2010 hyväksyttiin 1989.

Yleiskaavan tärkeänä tavoitteena on turvata riittävästi alueita virkistykseen. Tuusulanjärvi ympäristöineen on kunnan vetovoimaisimpia alueita ja jopa 100 000 ihmistä käyttää sitä aktiivisesti virkistymiseen. Uudenmaan maakuntajärveksi valitun järven kuuluisat taitelijahuvilat, museot, hotellit sekä muut palvelut houkuttelevat kävijöitä. Kaavoituksella on varmistettava, että Tuusulanjärven ranta-alueita voidaan kehittää yleiseen virkistyskäyttöön.

Yleiskaava 2040 hyväksytään oikeusvaikutteisena koko kunnan alueella. Se ei korvaa kaikkia kunnan lainvoimaisia osayleiskaavoja mutta siinä linjataan mm. merkittävä osa Rykmentinpuiston osayleiskaava-alueesta asumisen reservituotantoalueeksi. Yleiskaava linjaa, että "alueiden asemakaavoittaminen aloitetaan, kun merkittävä osa taajaman II-vaiheen asemakaavoista on laadittu." Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että Rykmentinpuiston osayleiskaavaa tarkasteltaisiin merkittävänä luonnon, ulkoilun ja virkistyksen alueena, joka tarjoaa asukkaille tärkeitä hyvinvoinnin ja liikkumisen sekä luonnon kokemiseen ja luontosuhteen rakentamiseen liittyviä palveluita.

Kaava huomioi kulttuuriympäristön aluekäytön suunnittelussa valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä muinaisjäännekohteet. Tuusulan tärkeimmät kulttuurimaisema-alueet ovat Rantatien alue, Jokelan teollisuusalue sekä Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala-alue. Tuusulalle tunnusomaisia ja merkittäviä ovat laajat, yhtenäiset peltoaukeat ja perinteiset kylämaisemat.

Eriyistä huomiota tulee kiinnittää Rantatiehen sitoutuvassa laajassa kokonaisuudessa, jonka keskeisen osan muodostavat kansallisesti, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät taitelijahuvilat sekä itsenäisen Suomen alkuvaiheen maa- ja kotitalouden sekä sotilaiskoulutuksen oppilaitokset. Rantatie on vuosisatoja vanha tie, joka on säilyttänyt linjaukseltaan hyvin vanhat piirteensä. Rakennuskanta ja ympäristö on paikoin voimakkaasti uudistunut ja viljelysmaisema on alkanut kasvaa umpeen. Jäljellä oleva viljelysmaisema, rakennuskanta ja kulttuurimaisema tulee säästää ja lisärakentamista alueelle tulee harkita tarkkaan.

Yleiskaavassa osoitetaan mm. ohjeellinen varaus maanalaiselle rautatielle Hyrylään. Se linjaa myös keskeiset pyöräilyn ja kevyen liikenteen runkoverkot ja laatuikätyvät. On hyvä, että Tuusulan Yleiskaava on valmistunut ja ohjaa kasvavan Tuusulan kehittymistä.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa Yleiskaava 2040:sta asiaselostuksessa esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 50

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Tuusulan kunnan kaavoitus pyytää Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta 31.5.2019 mennessä. Lausunnonle on saatu lisää aikaa niin, että lausunto voidaan antaa lautakunnan kokouksessa 11.6.2019.

Tuusulan yleiskaavaa 2040 laaditaan oikeusvaikutteisena koko kuntaan. Kaava keskittyy ennen kaikkea taajamien maankäytön ohjaamiseen ja on ohjeena tarkempaan suunnitteluun. Kaavalla ei ole tarkoitus kumota kaikkia aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja. Kumottaviksi esitetään Hyrylän laajentumissuuntien, Jokelan, Maantiekylän ja Tuomalan osayleiskaavoja sekä osia Kellokosken osayleiskaavasta. Alueella, jolla Tuusulan yleiskaava 2040 ei korvaa aikaisemmin laadittuja osayleiskaavoja, saatetaan kaava silti lainvoimaiseksi. Tuusulan yleiskaava 2040 on ohjeena, mikäli aikaisemmin laadittuja yleiskaavoja muutetaan tai uudistetaan. Taajamien ulkopuolelle ei esitetä kattavasti aluevarauksia, mutta esimerkiksi luonnon kannalta arvokkaita alueita ja uusimmat lentomelukäyrät on osoitettu koko kunnan laajuudelta.

Tuusulan kunnan väestöennuste yleiskaavan tavoitevuodelle 2040 on noin 56 000 asukasta. Kaava mahdollistaa miltei 68 000 asukkaan lisäyksen kuntaan, eli noin 60 % suuremman väestönkasvun kuin ennuste vaatii. Kaavassa esitetään uusien asumisen alueiden toteutus vaiheittain. Kunnan rakentamisennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille.

Ympäristölautakunnan yleiskaavan luonnosvaiheen lausuntoon on kaavoitus annettussa vastineessa todennut mm. seuraavaa:

Uusia asuinalueita osoitetaan pääasiassa rakennemallivaihtoehto A2:n mukaisesti Hyrylästä Rykmentinpuiston suuntaan. Pientalovaltaisempaa asumista osoitetaan nykyisten asuinalueiden läheisyyteen, olevaa yhdyskuntarakennetta täydentävästi. Jokelan taajaman lisäksi kaavassa on osoitettu rataa tukeutuva Ristikydön reservialue. Ristikydön arvellaan toteutuvan vasta yleiskaavan tavoitevuoden jälkeen. Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu noudattelee valtuuston päätöstä rakennemallista, jossa asumista ei levitetä juurikaan nykyisten päätaajamien ulkopuolelle. Tämä ratkaisu sai myös kiitosta yleiskaavan vaikutustenarvioinnissa. Kunnan kasvuennusteen vuoksi ei ole

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tarkoituksenmukaista ottaa uusia radanvarsikyliä kuten Purolaa ja Nuppulinnaa tiiviimmän rakentamisen alueiksi – tällöin kunnan rakenne hajautuisi entisestään ja vaikeuttaisi muun muassa palveluiden järjestämistä.

Purolan lähelle osoitetaan uusi työpaikkareservialue, joka täydentää Järvenpään kasvua ja sijoittuu lähivuosina parannettavan Nurmijärvi-Järvenpää tieyhteyden varrelle.

Lopulliseen viheraluestrategiaan tarkennetaan jatkotoimenpidesuosituksia.

Hevoskylän yksityiskohtaisemmat ratkaisut tarkennetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Yleiskaavan ehdotusvaiheeseen on valmistunut useita uusia luontoselvityksiä, joista kaavaan on nostettu uusia suojeltaviksi tarkoitettuja kohteita sekä useita muita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita. Kaavaratkaisu on käyty läpi ansiokkaassa yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa.

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 2017 kunniaksi Tuusulan kunta perusti kahdeksan uutta luonnonsuojelualuetta: Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (31,9 ha), Heininsuon metsä (noin 15,5 ha), Inkilän Haarajoen eteläinen metsä (10,0 ha), Lonkerin korven luonnonsuojelun laajennus (noin 5,6 ha), Maarinjärvi-Degkärr (noin 4,8 ha), Rajalinnan Itäinen metsä (noin 1,2 ha), Sarvikallio (noin 6,5 ha), Tuomalansuo (22,3 ha). Vuonna 2018 perustettiin yksi uusi luonnonsuojelualue, Jokilehto (4,1 ha). Lisäksi Uudenmaan ELY-keskus rajasi viisi uutta luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemaa jalopuumetsikköä: Anttilan pähkinäpensaslehto (0,3 ha), Pähkinä-mäen pähkinäpensaslehto (0,4 ha), Rusutjärven tervaleppäkorpi (1,1 ha), Tuomalansuon lehmusmetsikkö (0,3 ha) sekä Töysselinmäen pähkinäpensaslehto (1,7 ha). Yhteensä uusia luonnonsuojelun alueita on perustettu noin 105,7 ha.

Vuonna 2017 tarkistettiin nykyisissä osayleiskaavoissa osoitettuja arvokkaita luontokohteita. Kohteet, joiden luontoarvot ovat säilyneet, on nostettu mukaan yleiskaavaehdotukseen yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa. Kohteet joiden luontoarvot on luokiteltu vähintään maakunnallisesti arvokkaiksi (17 kpl), on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu SL-1 –merkinnällä.

Ympäristöministeriö on ryhtynyt säädösvalmisteluun, jossa perustetaan luonnonsuojelun alueiksi valtion omistamia Natura-verkoston kuuluvia alueita eli jo aiemmin suojeluun varattuja alueita. Alueet perustetaan valtioneuvoston asetuksilla Tuusulanjärven ja Keravanjokikanjonin alueille. Myös nämä kohteet osoitetaan yleiskaavaehdotuksessa SL-1 –merkinnällä. Tuusulanjärven Natura-alueelle osoitetaan SL-1-merkinnällä myös kunnan omistamia kohteita.

Yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa on yleiskaavaehdotuksessa sl-merkinnällä osoitettu 57 arvokasta luontokohdetta, joiden luontoarvot turvataan kaavamääräyksiin. Merkinnällä sl on osoitettu metsälain, vesilain ja luonnonsuojelulain mukaisia kohteita, uhanalaisia luontotyyppisiä sekä arvokkaita soita. Lisäksi luo-merkinnällä osoitettiin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita luontokohteita 14 kpl ja ge-merkinnällä 7 geologisesti arvokasta kohdetta.

Virheellisesti merkityt geologiset kohteet korjataan kaavakarttaan. Kaavaselvitykseen laaditaan selkeämmät teemakartat luontoarvoista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleiskaavaehdotukseen lisätään siniyhteysmerkintä Tuusulanjärven sekä Rusutjärven vesialueille. Merkinnällä osoitetaan järven rantojen tärkeä merkitys ekologisina yhteyksinä. Myös ekologiset yhteydet merkitään kaavaan.

Järven itäpuolella korostuu alueen merkitys valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä, joka on tiiviimmin rakennettua kuin maaseutuvaltaisempi länsipuoli. Alueelle osoitetaan museotie sekä olemassa oleva Tuusulanjärven kiertävä virkistysreitti. Kaavaan osoitetaan lisäksi ohjeellisena merkintänä uusia kevyen liikenteen reittejä sekä luontopolku järven eteläosasta kohti Anttilanrantaa, Sarvikalliota sekä Rantamon kosteikkoa.

Kansallisen kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven ympäristöön selvitettiin. Järvenpään kaupunki kuitenkin vetäytyi hankkeesta, eikä Tuusulan kunta jatkanut omalta osaltaan selvitystyötä. Ekologisia yhteyksiä on tarkennettu Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavatyön yhteydessä.

Tuomaalan itäosan Marjamäen pohjavesialueelle osoitettu työpaikkarakentamisen reservialue (TPres) on poistettu yleiskaavaehdotuksesta.

Vuonna 2016 aloitettiin Tuusulan kunnan valuma-alue ja pienvesiselvitys (Pöyry), joka saatiin valmiiksi alkuvuodesta 2018. Pienvesiselvityksen suositukset on huomioitu yleiskaavaehdotuksessa.

Yleiskaavaehdotukseen merkitään ympäristöluvan mukaiset lentomelu-käyrät (ennuste 2025). Liikenteen melunsuojauksen osalta suojausratkaisut tutkitaan asemakaavoituksen yhteydessä. Suurimmat asutus- ja työpaikka-alueet sekä niiden aiheuttama liikennemäärän kasvu liittyy suoraan vilkkaimpiin väyliin ja isoimpiin katuihin, joilla jo nykyisellään liikennemäärä ja melutaso on korkeimmillaan ja joiden osalta tilavaraukset mahdollistavat tarvittavan melusuojauksen toteuttamisen.

Yleiskaava-aineisto on nähtävillä: https://www.tuusula.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7163.

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 414727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729
- ympäristösuunnittelija Anu Tyni, p. 040 314 4728
- ympäristösuunnittelija Liisa Garcia, p. 040 314 4740

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta pitää hyvänä yleiskaavan tavoitetta, jossa uusi rakentaminen keskittyy päätaajamiin. Tämä mahdollistaneekin paremmin myös julkisen liikenteen kehittämisen jatkossa sekä toimivan vähähiilisen kaupunkirakenteen. Kaavassa on myös varauduttu ansiokkaasti arvokkaiden luontoalueiden ja -yhteyksien säilyttämiseen. Samoin työpaikkarakentamisen reservialueen poistaminen Marjamäen pohjavesialueelta on ilahduttavaa. Lautakunta haluaa lausunnossaan erityisesti korostaa pohjavesialueiden suojelemisen tarvetta uuden työpaikka- ja asuinrakentamisen ulottuessa myös tärkeille pohjavesialueille. Lähtökohtaisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pohjavesialueille tulisi varata runsaasti rakentamatonta tilaa ja mahdollisen rakentamisenkin tulisi keskittyä lähinnä harvaan rakennettuun pientaloasutukseen.

Pohjavedet

Pohjavesialuerajaukset:

Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksessa on virheellinen pohjavesialuerajaus Lahelan pohjavesialueen, Mätäkiven pohjavesialueen, Takojan pohjavesialueen sekä Jäniksenlinnan ja Kaikulan pohjavesialueiden osalta. Uudenmaan ELY-keskus on rajannut Lahelan ja Hyrylä A:n pohjavesialueiden välisen ruhjealueen mukaan pohjavesialueeseen GTK:n laatiman rakenneselvityksen (2005) perusteella. Mätäkivi A:n ja B:n välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2015) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Lisäksi Mätäkivi B:n eteläosassa Lövkullan alueella rajausta on laajennettu kulkemaan vedenjakajalle ja Jusslan alueella kavennettu kalliokynnykselle. Kaikulan ja Jäniksenlinnan välistä rajaa on korjattu GTK:n rakenneselvityksen (2011) perusteella kulkemaan kalliokynnykselle. Takojan pohjavesialueen rajausta on korjattu kulkemaan vuoden 1981 pohjavesialuekartan mukaiseksi, koska rajausta on aiemmassa rajauksentekovaiheessa siirtynyt alkuperäiseltä paikaltaan. Pohjavesialuerajaukset tulee korjata yleiskaavakarttaan.

Yleiskaavakartoissa on esitetty vain pohjavesialueiden ulkorajat. Niiden lisäksi kaavakartassa tulee esittää vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Kartoissa ei ole myöskään esitetty pohjavesialueiden muodostumisalueita, joiden esittäminen olisi pohjavesivaikutusten arvioinnin vuoksi perusteltua itse kaavakartan taustaineistona.

Vaikutusten arviointi:

Yleiskaava 2040 –ehdotuksella on vaikutusta Hyrylän, Lahelan, Mätäkiven, Rusutjärven ja Takojan pohjavesialueisiin. Vaikutuksia on arvioitu yleispiirteisesti Rambollin (2017) tekemässä vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusten arvioinnissa ei ole kuitenkaan arvioitu tarkemmin esimerkiksi muodostuvan pohjaveden määrän vähenemistä rakentamisen seurauksena. Kaavamerkinnät ovat myös jonkin verran muuttuneet arvioinnin teon jälkeen ja esimerkiksi Lahelan pohjavesialueen osalta arviointi on tehty aiemman, nykyistä suppeamman pohjavesialuerajauksen perusteella.

Hyrylän pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty kolme uutta AK-2 –aluetta (toisen vaiheen kerrostalovaltainen asuinalue) ja yksi uusi AP-2 –alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue). Sulan alueen työpaikka-alue on laajennettu tämän hetkisestä tilanteesta nykyisin rakentamattomalle alueelle. Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusia tielinjauksia. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu vain AP-2-merkintä, mutta AK-2 –alueiden, työpaikka-alueen laajentumisen tai uusien tielinjausten vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa lainkaan. Kerrostalovaltaisten asuinalueiden, työpaikka-alueiden ja uuden tielinjojen rakentamisella nykyisin osittain täysin rakentamattomille alueille pohjaveden muodostumisalueella on vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään ja mahdollisesti laatuun. Hyrylän pohjavesialueella rakentamattomia alueita on enää erittäin vähän. Pohjaveden muodostuminen Hyrylän pohjavesialueella on jo huomattavasti heikentynyt tiiviin rakentamisen seurauksena. Uusilla kaavoitettavilla alueilla ja rakentamisella ei saisi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

enää vähentää muodostuvan pohjaveden määrää Hyrylän pohjavesialueella (Pöyry 2018, Hyrylän pohjavesialueen antoisuus selvitys – selvitys vedenoton ja kaavoituksen yhteensovittamisesta). Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2005) todetaan, että pohjaveden suojelun kannalta tärkeät ja muut vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet olisi hyvä säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina. Siten pohjavesialueelle olisi edullisinta kaavassa määritellä maankäyttömuodoksi joko virkistysalue tai suojelualue. Tärkeille tai vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille tulisi rakentaa enintään harvahkoa pientaloasutusta tai haja-asutusta. Hyrylän pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivitystyö on parhaillaan käynnissä ja valmistuu syksyllä 2019.

Lahelan pohjavesialueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 –alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue) sekä pohjavesialueelle uusi AP-2 alue (toisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue), uusi AP-1 –alue (ensimmäisen vaiheen tiivis pientalovaltainen asuinalue) ja osittain uusi AO-1 alue (ensimmäisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Lisäksi pohjavesialueelle on esitetty uusi ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve. Uusia asuinalueita ja tielinjaus on esitetty Lahelan vedenottamon välittömään läheisyyteen. Liikenteen aiheuttama pohjavesien pilaantumisvaara voi aiheutua liikenneonnettomuudesta, vaarallisten aineiden kuljetusten vahingoista, tienpidosta ja liikenteen päästöistä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman (2016) mukaan pohjavesialueille ei tule sijoittaa uusia maanteitä ilman erillistä tarveharkintatarkastelua ja riskiarviointia. Mikäli tie rakennetaan, tulee sille rakentaa riittävät suojaukset. Suojaukset on rakennettava niin, että ne suojaavat kemiakaalionnettomuuksien lisäksi liukkauden torjunnassa käytetyiltä suoloilta. Uusi tie Lahelan pohjavedenottamon välittömässä läheisyydessä aiheuttaisi suuren sijainti- ja päästöriskin pohjavedelle. Tielinjaus kulkee yleiskaavakartassa Lahelan vedenottamon luoteispuolelta, joten pohjaveden virtaussuunta on tielinjaukselta kohti vedenottamoa. Yleiskaavan selostuksen mukaan Lahelanpellon alueen uuden maankäytön liikenne on mahdollista ohjata nykyisten väylien kautta eikä suoraa kokoojakatu-yhteyttä Lahelanpellolta Hämeentielle ja Hyrylän keskustaan pidetä välttämättömänä. Lahelan pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaan kaavoituksen yhteydessä tulisi myös huomioida, että pohjavesialueille jää riittävästi rakentamattomaa, vettäläpäisevää pintaa, jotta pohjaveden muodostuminen on turvattu. Vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista tai uusia maanteitä. Näitä suojelusuunnitelman suosituksia ei ole otettu huomioon yleiskaavaehdotuksessa.

Takojan pohjavesialueelle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty uusi AO-2 –alue (toisen vaiheen omakotivaltainen asuinalue). Asuinalue on merkitty nykyisin rakentamattomalle alueelle ja Päijänne-tunnelin suoja-alueelle. Uuden alueen rakentamista ko. alueelle ei voida perustella asutuksen tiivistämisellä ja asuinalueen sijoittamista pohjavesialueelle tulisi vielä tarkkaan harkita.

Mätäkiven pohjavesialueella on yleiskaavaehdotuksessa esitetty KM-alueen (seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkö) laajentamista vielä osittain rakentamattomalle alueelle ja osittain pohjaveden muodostumisalueelle. Tämän laajentamisen vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään tai laatuun ei ole lainkaan huomioitu eikä arvioitu vaikutusten arvioinnissa. KM-aluetta on merkitty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

myös Kuninkaanlähteen vedenottamon lähisuojavaavyöhykkeelle. Vesioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama suoja-aluepäätös tulee huomioida yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty Lehtoasemalta pohjoiseen suuntautuvan uuden maanalaisen rautatien, Lentoradan, linjaus Hyrylän kautta. Lentoradan linjaus kulkee niin Hyrylän kuin Mätäkiven pohjavesialueella. Lentoradan osalta vaikutusten arvioinnissa on todettu, että radan rakentamisella voi olla merkittävä vaikutus pohjavesiolosuhteisiin. Vaikutukset kohdistuvat pääosin pohjaveden määrään ja virtaussuuntien muutoksiin. Alueen läheisyydessä on myös mahdollisesti pilaantuneita alueita, jolloin haitta-aineiden kulkeutuminen on mahdollista pohjavesivirtausten muuttuessa. Lentoradan linjausta tulisi vielä perusteellisesti harkita ja välttää maanalaista rakentamista pohjavesialueilla.

Ympäristölautakunta katsoo, että pohjavesialueiden osalta tulisi tehdä vielä tarkempi vaikutusten arviointi ottaen huomioon nykyiset pohjavesialuerajaukset ja kaikki uudet pohjavesialueille tehdyt kaavamerkinnät sekä nykyisten merkintöjen muutokset. Tuusulan tärkeät pohjavesialueet tulisi turvata yleiskaavassa tarkistamalla niiden maankäyttömuodot vastaamaan pohjaveden suojelutavoitteita ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia.

Vesistöt ja pienvedet

Kaavassa on tarkasteltu maankäytön muutosten vaikutuksia vesistökuormitukseen Tuusulan kunnan vesistöjen päävaluma-alueilla (Ramboll 2017). Vaikutusten arvioinnin mukaan vesistövaikutuksia kohdistuu Tuusulanjärveen, Tuusulanjokeen, Keravanjokeen, Palojokeen ja Rekolanojaan. Näiden vesistöjen valuma-alueille esitetään kaavaehdotuksessa uusia rakentamisen alueita, joista osa sijaitsee hyvin lähellä ennestään kuormitettuja vesistöjä. Vaikutusten arvioinnin mukaan vaikutukset kohdevesistöön jäävät vähäisiksi, mikäli hulevesiä hallitaan laadullisesti ja määrällisesti. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yleiskaavaehdotuksen määräykset eivät kuitenkaan riittävästi suojaa vesistöjä hulevesien aiheuttamalta kuormitukselta.

Lautakunta esittää, että kaavan hulevesien hallintaa koskevaa määräystä muutetaan niin, että se takaa hulevesien riittävän käsittelyn vesiensuojelun näkökulmasta. Näin varmistetaan myös, että tulevalla maankäytöllä ei heikennetä alueen joissa esiintyvän meritaimenen (äärimmäisen uhanalainen) ja vuollejokisimpukan (vaarantunut) lisääntymis- ja elinalueita. Kaavan vaikutusten arviointia varten olemassa oleva simpukka- ja kalastoselvitysten aineisto tulee koota kartta-aineistoksi. Myös hevoskyltien ympäristövaikutuksia tulee tarkastella esitettyä perusteellisemmin, etenkin kun hevoskylät sijaitsevat hyvin lähellä Palojokea ja Keravanjokea. Lisäksi tulee vielä arvioida mahdollisuudet vähentää Piilinojan valuma-alueella sijaitsevan golfkentän laajennuksen vesistökuormitusta Tuusulanjärveen kaavamääräyksiin.

Kaavaselostuksessa on vesistöihin liittyvien luontoarvojen osalta keskitytty niiden nykytilanteen ja jo tehtyjen toimien kuvailuun. Painopiste kaavaselostuksessa tulisi nykytilan kuvauksen sijaan kohdistaa kaavan vaikutusten arviointiin sekä ottaa huomioon tehdyn vaikutusten arvioinnin tulokset ja esittää keinot vähentää vesistökuormitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vesistöjä koskeva kaavamerkintää W ei ole avattu kaavassa. Kaavakartan perusteella W-merkinnällä on merkitty ainakin isommat vesistöt kuten Tuusulanjärvi, Rusutjärvi ja Keravanjoki sekä esimerkiksi joitakin lampia Jokelassa. Kaavamääräyksissä ja –selostuksessa olisi hyvä vielä selkiyttää, mitä merkinnällä kuvataan sekä laatia merkinnälle vesistöjen ja niiden rantojen ekologiset arvot turvaava kaavamääräys. Myös kosteikkoja koskevan kaavamääräyksen W-1 perusteita on tarpeen avata sekä laatia niiden hoidon ja monimuotoisuuden turvaava kaavamääräys. Merkinnällä on osoitettu kaavakartassa vain Rantamo-Seittelin kosteikko. Tuusulassa on useita muitakin kosteikoita, joiden merkitsemättä jättäminen on syytä perustella selostuksessa.

Vesilain kohteiden säilymiselle on tärkeää niiden vesitaseen säilyminen nykyisellään tai mahdollisesti jopa vesimäärän tasaaminen mahdollisimman lähelle luonnollista tilannetta. Kaavaehdotuksen arvokkaita luontokohteita (SL-1, sl-1, sl-2, luo-1 ja luo2) koskevat kaavamääräykset eivät ota huomioon alueen ulkopuolelta tulevia vesimääriä ja niiden tasaamista. Ennen seuraavaa kaavavaihetta tulisikin selvittää, millä keinoin kaavassa voidaan turvata vesilain kohteiden vesitase. Vesilain kohteiden vesitaseen säilyttäminen tarvitsee todennäköisesti oman kaavamerkinnän ja/tai –määräyksen. Vesitaseen muutokset ja suojeluarvojen turvaaminen on syytä selvittää ainakin niiden purojen valuma-alueilla, joille tulee uusia rakentamisen alueita tai joilla tapahtuu merkittävää maankäytön tiivistymistä tulevaisuudessa. Pienvesiin kohdistuvia vaikutuksia ja niiden ehkäisyä ei ole riittävästi käsitelty vaikutusten arvioinnissa (Ramboll 2017).

Kaikki luonto- ja pienvesiselvityksissä vesilain kohteina tunnistetut arvokkaat pienvedet tulee lisätä kaavakartalle. Kartalta puuttuu ainakin seuraavat arvokkaat pienvedet: Rusutjärven eteläpuolella sijaitseva lähteikkö (Luontotieto Keiron Oy 2011), Riihikallion länsipuolelle sijaitseva Riihikallionpuro (Luontotieto Keiron Oy 2011), Huhtarinpuron itäinen osa (Pöyry 2018), Huhtarinmäen noro (Enviro 2018) sekä Palojoen metsän purot A ja B (FCG 2011). Lisäksi Tuusulan ja Järvenpään rajalla Keravanjokeen laskeva Pietilänoja on sekä vesi- että metsälain kohde (Järvenpään pienvesiselvitys, Pöyry 2017). Puuttuvat kohteet löytyivät satunnaistarkistuksella, joten koko kaavan lähtöaineistona ollut luontotietoaineisto on syytä tarkistaa ja lisätä puuttuvat kohteet kaavakartalle.

Luonto

Tuusulan yleiskaavaehdotus on luontoarvojen huomioimisen ja merkitsemisen suhteen hyvin kunnianhimoinen. Kaavan eteen on tehty paljon töitä - tietoa on paljon, kaikki kuviot on indeksoitu ja kuvattu. Erityisen ilahduttavaa on uusien suojeluvarausten määrä. Kaavasta puuttuu kuitenkin vielä tärkeää uutta aineistoa, joka tulisi lisätä kaavaan ennen sen hyväksymistä. Näin tehdessä kaavasta saadaan yhdenmukainen kokonaisuus, jolloin kaavassa esitetyt ratkaisut ovat myös tasapuolisia.

SL, SL-1, S, ja S-1:

Luonnonsuojelulailla rauhoitetut suojelualueet on merkitty kaavaan SL (luonnonsuojelualue) ja S-merkinnöillä (luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit). Uudet, vielä rauhoittamattomat suojelualueet on merkitty kaavaan SL-1 ja S-1 –merkinnöillä. Uusia suojelualuevarauksia on osoitettu kunnan omistamille METSO-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kohteille, Natura-alueille sekä muille vähintäänkin maakunnallisesti arvokkaille luontokohteille. Natura suojeluvarausten lisäksi kaavaan on merkitty kaksi uutta luonnonsuojelulain mukaista luontotyyppikohdetta sekä 17 uutta luonnonsuojelualueita, yhteispinta-alaltaan 148,5 hehtaaria.

Selkeitä vajavaisuuksia luontotiedon suhteen esiintyy vielä joillakin kohteilla, erityisesti niillä kohteilla, joille on kaavassa osoitettu luonnonsuojelun kanssa ristiriitaisia maankäyttöintressejä. Tuusulanjärven Natura-alueelle on osoitettu suojeluvarausmerkintöjä alueen länsiosaan, valtion ja osittain myös kunnan maille. Tuusulanjärven eteläosan suojelumerkintä on kuitenkin osittain muutettu V-merkinnäksi. Tuusulanjärven lintuvedet Natura-alueen toteuttamiskeinona on maa-alueilla luonnonsuojelulaki ja vesialueilla vesilaki. Yleiskaavassa on otettu lähtökohdaksi se, että kaikki vähintään maakunnalliset luontokohteet esitetään suojeluvarauksella. Södermanin (2003) luokituksessa maakunnallisia kohteita vielä arvokkaampia kohteita ovat kansalliset kohteet ja kansainväliset kohteet. Natura-alueet lukeutuvat kansainvälisiin kohteisiin, joten niille suojelumerkinnän (SL-1) asettaminen on hyvinkin perusteltua. Merkintä olisi tuolloin myös yhdenmukainen Uusimaa2050-kaavaehdotuksen kanssa. Hyvänä muutoksena voidaan pitää Natura-alueiden ulkopuolisten rantametsien lisäämistä suojelualueverkostoon.

Kesällä 2018 Tuusulassa tehtiin luontoselvityksiä, joista saadut tiedot puuttuvat kaava-aineistosta. Tuusulanjärven itärannalta löytyi luonnonsuojelulain mukainen jalopuumetsikkö, joka tulee esittää kaavalla S-1-merkinnällä (*luontoselvitykset Tuusulan Rantatie II-V ja Hiivoonlahden alueilla, Faunatican raportteja 2018*). Keravanjoen varteen tulee lisätä SL-1-merkinnällä maakunnallisesti arvokas Kellokosken Savikulman lehtokohde (4,09 ha) (*luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys Tuusulan Savikulman alueella, Faunatican raportteja 2018*).

Uusimaa2050 -maakuntakaava on parhaillaan laadinnassa.

Maakuntakaavaehdotukseen on merkitty uusia suojelualuevarauksia (SL), joista Jokelan Palojoenmetsä puuttuu Tuusulan yleiskaavaehdotuksesta. Tuusulan kaavassa metsä on esitetty rakentamiseen varattuna AH-alueena (Hevoskylä). Kohde on laajin Tuusulan kunnan omistuksessa oleva rakentamaton METSO-arvoja sisältävä luontokohde. Kohteen arvotuksessa on kuitenkin esiintynyt ristiriitaisuuksia eri konsulttien kesken, mikä tulee ratkaista. Mikäli kohdetta voidaan pitää maakunnallisesti arvokkaana, tulisi sen arvo näkyä myös yleiskaavassa. Yleiskaavamerkinnän tulee olla myös yhdenmukainen maakuntakaavan kanssa. Palojoenmetsän halki on itä-länsisuunnassa merkitty Palojoen ylittävä ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve. Tämän toteutuminen rikkoisi laajaa metsäkokonaisuutta ja vaarantaisi vesistöllisiä arvoja. Tiesuhteiden tarpeellisuutta tulisikin pohtia vielä uudelleen.

Yleiskaavan SL-1 merkinnöistä puuttuu myös Jokelan maakunnallisesti arvokas lahopuumetsä (4,39 ha) (*luontoselvitykset Tuusulan Jokelassa Opintien itäpuolen ja Varikonkulman alueella, Faunatican raportteja 2019*). Kohde on merkitty kaavaan AP-2 (tiivis pientalovaltainen asuinalue). Kohteen maakunnalliset luontoarvot tulee sovittaa yhteen aluevarausmerkinnän kanssa, eikä näitä voi jättää huomioimatta kaavassa. Kohteella on myös aiempina vuosina ollut liito-oravan reviiri. Koska kohde ei ole muuttunut, liito-oravan esiintymistä ei voi jättää todentamatta, vaikka laajasta ei tehtykään vuoden 2018 selvityksissä havaintoja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luonnonsuojelulailla on rauhoitettu luonnonsuojelualueiden lisäksi myös luonnonmuistomerkkejä. Nämä tulee lisätä kaavaan.

sl-1, sl-2:

sl-1-merkinnällä on kaavassa osoitettu ne paikallisesti arvokkaat M-alueiden ulkopuoliset kohteet, joilla esiintyy lakikohteita (metsä/vesilaki), uhanalaisia luontotyyppisiä, luonnonsuojelulailla suojeltuja eläinlajien lisääntymispaikkoja tai arvokkaita soita. Näille kohteille on asetettu MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus puiden kaatoon sekä kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöihin sekä näihin rinnastettavaan toimenpiteisiin. Kohteita on esitetty kaavassa yhteensä 24 kappaletta, pinta-alaltaan yhteensä 87 hehtaaria.

sl-2-merkinnällä on osoitettu ne edellä mainitut kohteet, jotka sijoittuvat kaavan M-alueille. sl-2 kohteita on rajattu kaavassa 33 kappaletta, yhteensä 161,4 hehtaaria. sl-2 kohteista lähes 70 prosentilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä. sl-2 kaavamääräyksessä sanotaan seuraavaa: "alueen luonnonsuojelullisia arvoja ei saa heikentää aluetta suunniteltaessa ja hoidettaessa". Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä M-alueille ei saa enää asettaa toimenpiderajoitusta puunkaatoon. Ympäristölautakunta katsoo, että uhanalaisia luontotyyppisiä turvaamaan tulisi asettaa myös seuraava kaavamääräys: "avo- tai harvaan siemenpuuasentoon hakkuu sekä metsänauraus on kielletty".

sl-1- tai sl-2-rajauksilla on esitetty direktiivilajeihin kuuluvien viitasammakoiden ja kirjooverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikat. Viitasammakoiden esiintyminen on merkitty mm. Palojoenpuiston alueelle sekä Palojoenmetsän varteen tulevaan hevoskylään. Viitasammakkotiedot ovat kuitenkin puutteellisia, sillä niitä on havaittu myös muualla, esimerkiksi Tuusulanjärven ranta-alueilla (mm. Anttilan ja Tuuskodon rannat, Tuusulanjoen varren lammikot sekä Matkoissuon alueen läheisyys).

Jokelan Palojoenpuiston alue on kaavassa esitetty Ares-merkinnällä (asumisen reservialue). Kohteelta on löydetty huomattavia luontoarvoja, joista kuitenkin vain osa on merkitty kaavakarttaan. Palojoenpuiston alueelle on merkitty kaksi sl-1 rajausta: viitasammakko ja liito-oravametsä sekä Virtalantien pohjoispuolinen lampi. Palojoenpuiston alueella viitasammakkoa esiintyy myös muualla, kuten radanvarren läheisyydessä olevassa lammessa ja alueen eteläpäässä. Kaikki Tuusulassa tehdyt viitasammakkohavainnot tulee tarkastaa ja puuttuvat tiedot lisätä kaavakartalle. Palojoenpuistosta on paikannettu myös useita erityisesti suojeltavan ja erittäin uhanalaisen (EN) lahokaviosammalen esiintymiä, jotka tulee lisätä kaavakartalle sl-rajauksilla.

Myös Jokelan Palojoenmetsän luontotietoja tulisi täydentää. Kohteelta puuttuu osa viitasammakkohavainnoista, lisäksi puuttuu mm. lepakoiden tärkeät ruokailualueet (II-alueet). Koska Eurobats-sopimus edellyttää näiden kohteiden huomioimista maankäytön suunnittelussa, ne tulisi merkitä kaavakartalle. Mikäli tärkeät II-alueet sijoittuvat M-alueille, tulee niille asettaa avo/harvaan siemenpuuasentoon hakkuukiello. Olemassa oleva lepakkotieto tulee lisätä myös kaavan muihin osiin.

Myös vuoden 2018 luontoselvitysten tulokset tulisi päivittää kaavaan. Nyt Kellokosken Keravanjoenvarteen on rajattu luo-kohteita, jotka perustuvat vanhoihin luontotietoihin. Uusien tietojen mukaan (*luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset Keravanjoen varrella sekä Rajalinnan ja Jusliinojan alueella, Faunatican raportteja 2018*)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

nämä kohteet tulisi rajata sl-1 merkinnällä, sillä ne sisältävät mm. vesilain kohteita ja myös uhanalaisia luontotyyppisiä. Lisäksi arvokkaiden alueiden rajaukset ovat muuttuneet - uusia arvokohteita on löytynyt, toisaalta osa alueista on myös supistunut tehtyjen hakkuiden vuoksi. Tiedot tulee tarkastaa ja päivittää kaavakarttaan. Myös Tuusulanjärven alueella kesällä 2018 tehtyjen selvitysten arvokkaat luontotiedot tulee lisätä kaavakartalle (*Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitykset Aattolan, Anttilan, Tuuskodon sekä Rivieeran alueilla, Faunatican raportteja 2018*). Lisäksi kaavakartalta puuttuu Tuusulan itäväylän työpaikka-alueen selvityksen tulokset (*Faunatican raportteja 2019*).

Kirkonkylän lehtonotkon alueella on kunnan omistama arvokas lehtokohde, jossa on myös vesilain suojaamia noroja. Tämä sijoittuu kaavassa AO-3 alueelle. Luontoselvityksessä on todettu, että täydennysrakentamista ei voida sijoittaa kohteelle vaarantamatta pienvesien suojaisuutta ja ominaispiirteitä. Kohteelle olisi syytä jo yleiskaavassa sijoittaa vähintäänkin VL-alue ja sl-rajaukset turvaamaan kohteen säilymistä. Tätäkin parempi vaihtoehto olisi suojeluvaraus (SL).

Ruotsinkylän tutkimusmetsä on merkitty kaavaan VR/tm (retkeily- ja ulkoilualue, metsäntutkimusalue). Kaavamääräyksissä todetaan, ettei merkintä rajoita kenttäkoetoimintaa eikä metsien käsittelyä tutkimusmetsissä. Valtiolla tulisi kuitenkin olla alueella samat velvoitteet uhanalaisten luontotyyppien ja lajiston suojeluun, kuin yleiskaavassa muillakin maanomistajilla. Mikäli alueelle on merkitty arvokkaita luontotyyppisiä, tulisi niiden säilyminen pyrkiä turvaamaan yhdenmukaisesti kaavamääräyksillä. Mikäli toimenpiderajoitusta ei aseteta puunkaatoon, tulisi vähintäänkin arvokkaiden luontokohteiden kaavamääräyksiin asettaa avo /siemenpuuasentoon hakkuu- ja metsänaurauskielto.

Kellokosken Rajalinnalle on osoitettu 70 hehtaarin työpaikka-alue (TP), jossa nykyinen rakentamisen alue kasvaisi noin 50 %. Alue rajautuu Keravanjoen ja sen sivu-uomien varteen/päälle. Joen varrella on mm. luonnonsuojelualue ja muita luontosuhteiltaan arvokkaita kohteita (*Tuusulan luontoselvitykset 2018*). Ympäristölautakunta esittää, ettei alueen eteläosassa rakentamista tule enää osoittaa joen ranta-alueille päin, vaan kohteet tulee kaavoittaa VL-alueeksi, jossa arvokuviot merkitään asianmukaisilla rajauksilla. Joenvarret ovat ekologisen verkoston ydinalueita, ja ne sisältävät vesilakikohteita ja arvokasta kasvilajistoa. Nämä tärkeät yhteydet tulisi jo yleiskaavassa kaavoittaa osaksi viheralueverkostoa. Puutteita esiintyy myös muualla, missä rakentamisen aluevarausten päälle on esitetty ekologisia yhteyksiä, vaikka alueet eivät ole vielä edes rakentuneet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tuusulan kunnan kaavoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 51

Lausunto eläinsuojan ympäristölupahakemuksesta, Mäntsälä

TUUDno-2018-1281

Valmistelija / lisätiedot:

Tuuli Kuisma, Jaana Niemi-Aro, Kaisa Autio-Nousiainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 22.3.2019 päivätyllä kirjeellään Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa ***** ympäristölupahakemuksesta. Lausuntopyyntö on lähetetty Mäntsälän kuntaan, eikä sitä ole toimitettu kuulemisaikana Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen. Lausuntopyyntö on toimitettu sähköisesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen 29.4.2019. Lisäaikaa lausunnon antamiselle on annettu 12.6.2019 asti.

Toiminta sijoittuu Mäntsälän kunnan Sälinkään kylään osoitteeseen *****.

Lausuntopyyntöasiakirjat on kirjattu aluehallintovirastossa diaarinumerolla ESAVI /26007/2018.

Lupahakemus

Maitotilan talouskeskus sijaitsee Mäntsälän Sälinkään kylässä. Kyseessä on olemassa olevan eläinsuojan toiminnan laajentaminen. Ympäristölupaa haetaan 260 lypsylehmälle, 140 hieholle (yli 12 kk), 104 hieholle (6 – 12 kk), 77 vasikalle (alle 6 kk) sekä neljälle hevoselle ja yhdelle ponille.

Hakemuksen mukaan nykyinen lypsylehmäpihatto muutetaan hiehokasvattamoksi, johon sijoitetaan 92 hiehoa ja 15 vasikkaa. Tilalle rakennetaan lisäksi uusi hiehokasvattamo: 20 umpilehmää, 48 hiehoa (12 – 24 kk) sekä 104 vasikkaa (6- 12 kk) ja lypsylehmäpihatto, johon sijoitetaan 240 lypsy-/umpilehmää sekä 62 vasikkaa.

Hiehokasvattamon (vanha pihatto) hiehojen lanta käsitellään lietelantana, vasikoiden kuivikelantana. Uudessa hiehokasvattamossa umpilehmien ja hiehojen lanta käsitellään kuivikelantana. Uudessa lypsylehmäpihatossa lypsylehmien lanta käsitellään lietelantana ja vasikoiden sekä sairaa- ja poikimaosaston kuivikelantana.

Lietelannan varastointiin tilalla on 3 600 m³ kuminen lieteallas sekä 600 m³ betonisäiliö, joiden lisäksi rakennetaan 4 140 m³ kuminen tai betoninen lietesäiliö. Lietelanta johdetaan säiliöihin alakautta. Liete separoidaan nykyään kerran kuukaudessa, jolloin kuivajae menee kuivalantalaan ja nesteosa johdetaan kumialtaaseen. Kuivikelantaa varten tilalla on 850 m³ kuivikelantala, jonka lisäksi rakennetaan 2 300 m³ kuivalantala. Hiehohallin kuivikepohjatilavuus on 200 m³ sekä uuden pihaton kuivikepohjatilavuus 146 m³. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on Askolassa käytettävissä 450 m³ kuivalantala.

Eläinsuojien ympärillä on 46 ha laidunaluetta, jossa laidunnetaan sekä hiehoja, vasikoita että lehmiä. Säilörehua varastoidaan kolmessa vanhassa ja neljässä rakennettavassa laakasiilossa ja lisäksi pyöröpaaleissa. Tilalla on viljelyssä peltoa 129 hehtaaria ja sopimusalaa lannan levitykseen 204 hehtaaria. Peltoalueita ei sijaitse pohjavesialueilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tilalle on tarkoitus rakentaa biokaasulaitos, jossa käsitellään tilalla muodostuvia lantajakeita sekä rehujätteitä ja mahdollisesti tulevaisuudessa myös nurmibiomassaa. Biokaasulaitos muodostuu biokaasureaktorista, esikäsitteily-yksiköstä (kontti), sähkö- ja lämmöntuotantoyksiköstä (kontti), ja mahdollisesti myös liikennekaasun tuotantoyksiköstä (lisärakennus/kontti). Käsitteily on täysin suljettu. Mädätysjäännös varastoidaan lietesäiliössä ja hyödynnetään lannoitteena pelloilla.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kyseinen eläinsuoja on kuulunut kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakohteisiin uuden ympäristönsuojelulain luparajan muutoksen jälkeen vuodesta 2015. Toiminnalla on Uudenmaan ympäristökeskuksen 7.1.2009 myöntämä ympäristölupa. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen valvonnassa on todettu, että eläinsuojan eläinmäärä ylittää voimassaolevan luvan suurimman sallitun eläinmäärän ja eläimiä pidetään myös vanhassa navetassa, jota ei ole lainkaan käsitelty voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Toiminnasta on tullut ympäristökeskukseen vuoden 2015 jälkeen kaksi valitusta, jotka ovat koskeneet lannan levitystä ja tilan epäsiisteyttä sekä sitä, että ns. vanhassa karjasuojassa pidetään eläimiä, vaikka sitä ei ole käsitelty voimassa olevassa ympäristöluvassa. Hakemuksessa ei ole käsitelty lainkaan ns. vanhaa eläinsuojaa, joka sijaitsee kiinteistöllä *****, joten ilmeisesti siellä ei ole enää tarkoitus pitää eläimiä.

Hakemuksen tiedot

Hakemuksessa on esitetty, että alueella ei ole kaavaa. Ko. kiinteistöt sijaitsevat kuitenkin Sälinkään-Soukkion osayleiskaavan alueella MT-4.

Ympäristölautakunnan katsoo, ettei hakemuksessa ole esitetty ympäristönsuojeluasetuksen 8 §:n mukaisesti riittävästi tietoa siitä, miten muutos vaikuttaa toimintaan ja sen ympäristövaikutuksiin. Eläinmäärä lisääntyy huomattavasti verrattuna voimassa olevaan ympäristölupoon. Eläinpaikat-taulukossa ei ole esitetty lainkaan tietoja uuden lypsylehmäpihaton osalta.

Etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ovat suhteellisen lyhyitä. Etäisyyksien mittaaminen lähimpiin häiriintyviin kohteisiin on hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella vaikeaa.

Etäisyydet lähimmistä häiriintyvistä kohteista

Ympäristölautakunta katsoo, että vertailukohtana etäisyyksiin voitaisiin pitää valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) liitteessä 1 esitettyjä vähimmäisetäisyyksiä, jotka on asetettu hakemuksen mukaista toimintaa pienemmän toiminnan minimietäisyyksivaatimuksiksi häiriintyvistä kohteista. Esimerkiksi mikäli lannan käsittelymenetelmä on lietelanta ja lantalassa on vain kuorettuma eläinyksiköiden ollessa noin 3 000, etäisyyden eläinsuojasta ja lannan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

varastointitiloista häiriintyvään kohteeseen tulisi olla vähintään 500 m. Mikäli lietelantalassa on kelluva tai telttamainen kate, etäisyyden tulisi olla vähintään 350 m.

Lannanvarastointilojen vesiensuojelulliset suojaetäisyydet

Karttatarkastelun perusteella tilakeskuksen halki kulkee kaksi merkittävän kokoista ojaa, jotka virtaavat suoraan Kaanaanjokeen. Tilan nykyinen lieteallas ja uusi lieteallas sijoittuvat aivan pohjoisemman ojan viereen. Ns. nitraattiasetuksen 4 §:n mukaan lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointilaa ei saa sijoittaa alle 50 metrin päähän vesistöstä taikka alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai vesilain mukaisesta norosta. Ympäristölautakunta katsoo, että lupaviranomaisen tulee ennen luvan myöntämistä varmistua nitraattiasetuksen 4 §:n mukaisten suojaetäisyyksien täyttymisestä. Lupamääräyksiin tulee varmistua, ettei lanta pääse onnettomuustilanteissa kulkeutumaan ojaa pitkin Kaanaanjokeen.

Lannan varastointi

Hakemusasiakirjoissa ei ole selkeää laskelmaa tarvittavasta lannan varastointitilasta eläinlajeittain. Myöskään sitä, paljonko tilavuutta tarvitaan kattamattomiin lantaloihin kerääntyvälle sadevedelle tai puristenesteille, ei ole hakemuksessa esitetty. Laskelmissa ei ole myöskään esitetty, miten laidunnus vaikuttaa tarvittaviin lannanvarastointitilavuuksiin.

Lantavarastot-liitteessä on esitetty, että 12 kk aikana syntyvä lietelannan määrä olisi 6443 m³, mutta voimassa olevan ns. nitraattiasetuksen (1250/2014) liitteen 1 mukaisilla arvoilla laskettuna 240 lypsylehmää ja 92 hiehoa tuottavat yhteensä 6902 m³ lietelantaa 12 kk aikana. Hakemuksessa on esitetty, että lietesäiliöön johdettavien lypsylaitteistojen pesuvesien määrä olisi 1 000 m³ ja lisäksi täydennyksessä on esitetty, että muita pesuvesiä syntyy 100 m³/v. Ympäristölautakunta katsoo, että vaadittavaa lantalatilavuutta laskettaessa tarvitaan lisäksi tiedot mahdollisesta laidunnuksesta, kattamattomiin lantaloihin kertyvästä sadevedestä sekä mm. säiliöön laakasiiloista johdettavista puristenesteistä sekä mahdollisista laakasiiloihin kertyvistä sadevesistä.

Ympäristölautakunnan mielestä hakemuksessa ei ole esitetty riittävällä tavalla, miten ja millaisella laitteistolla lannan separointi jatkossa toteutetaan. Hakemuksesta ei käy ilmi, miten se vaikuttaa lannan varastointitilojen tarpeeseen, eli paljonko syntyy lannan kiinteää ja paljonko nestemäistä osuutta.

Hakemuksessa on todettu, että asemapiirroksen yhteydessä esitetyt lantavarastolaskelmat ovat virheellisiä ja pohjakuvassa seinämän korkeus on laskettu matalammaksi joten mahtuvan kuivalannan määrä kuvassa on tämän takia pienempi. Ympäristölautakunta katsoo, että hakemuksessa ei pitäisi esittää virheellisiä tietoja toimintaan liittyen ja asemapiirroksen sekä rakennekuvien tietojen tulee olla ajantasaisia.

Liitetaulukoissa on esitetty, että vanhassa kuivalantalassa on olkikate. Luvan myöntämisedellytysten osalta tulee harkita, tulisiko olemassa oleva kuivalantala kattaa kiinteällä katteella. Jo voimassa olevassa ympäristöluvassa lupamääräyksessä 2.1 on määrätty, että lietelantasäiliöt on katettava vähintään kelluvalla katteella. Toiminnanharjoittajalla on ollut vaikeuksia saada kumiseen lietelaguuniin voimassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

olevan ympäristöluvan mukaista kelluvaa katetta, koska siihen johdetaan vain lietelannasta separoitua nestettä. Liitetaulukoissa on esitetty, että uusi lietesäiliö katettaisiin luonnollisella kuorettumalla tai tarvittaessa turpeella tai olkisilpulla. Kuitenkin ns. nitraattiasetuksen 7 §:n 4 momentissa on määräys, jonka mukaan lietelantalat ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilat tulee kattaa kiinteällä tai kelluvalla katteella ammoniakkipäästöjen ja hajuhaittojen vähentämiseksi.

Hakemuksessa on esitetty, että uusi lietesäiliö tehdään joko kumisena lietelaguunina tai betonisena. Ympäristölautakunta katsoo, että lietesäiliöstä tulee tehdä tarkat suunnitelmat, jotka tulee hyväksyttäväksi ennen kuin säiliötä ruvetaan tekemään. Esitetty uusi lietesäiliö on tilavuudeltaan hyvin suuri. Erityisesti kumisen lietesäiliön käyttöikä on yleensä suhteellisen lyhyt, joten olemassa olevien rakenteiden tarkkailusta tulee antaa yksityiskohtaisia määräyksiä, joilla varmistetaan mahdollisten vaurioiden havaitseminen ja välitön korjaus sekä tarvittaessa uuden rakenteen tekeminen. Säiliö tulee voida tyhjentää niin hyvin, että myös säiliön pohjan ehjyys voidaan varmistaa.

Hakemuksesta ei käy oleellisia tietoja olemassa olevista säiliöistä kuten säiliöiden iästä tai kunnosta. Toiminnanharjoittajaa on kehoitettu v. 2017 korjaamaan vanhaa kuivalantalaa, koska se ei ollut täysin tiivis. Kuivalantalassa oli myös runsaasti vettä, koska neste ei päässyt hakemuksessa esitetyn mukaisesti kuivalantalasta lietelantalaaan.

Hakemuksessa on esitetty, että kuivikelannan varastointilavuutta saadaan Askolassa sijaitsevasta lantalasta. Askolassa sijaitsevasta lantalasta ei ole hakemuksessa mitään muita tietoja kuin tilavuus. Ympäristölautakunta katsoo, että myös tästä, uudesta lantalasta pitäisi esittää tietoja, jotta voitaisiin varmistua sen asianmukaisuudesta. Hakemuksessa ei ole esitetty rakennepiirroksia uuden kuivalantalalan osalta.

Laidunnus

Eläinsuojan tarkastuksella on vuonna 2017 havaittu, että tilan laitumien kulkuväylät eivät ole kasvipeitteisiä tai kovapohjaisia vaan ne ovat liettyneet ja niistä aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Laiduntamisen ympäristövaikutusten hallintaa ei ympäristölautakunnan mielestä ole käsitelty riittävästi lupahakemuksessa. Voimassa olevassa luvassa ei ole käsitelty laidunnusta lainkaan. Hakemuksen mukaan myös lypsävät lehmät pääsevät jaloittelemaan laidunalueelle niin, että pääasiallinen rehu on pihatossa. Koska eläimet liikkuvat jatkuvasti laitumen ja eläinsuojan väliä, on erittäin tärkeää, että kulkureitit ovat pinnaltaan sellaisia, etteivät ne pääse liettymään ja täten aiheuttamaan ravinteiden huuhtoutumista maahan. Kulkuväylille kerääntynyt lanta tulee poistaa säännöllisesti. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty tarkemmin, kuinka paljon lantavarastojen tilavuudesta voidaan vähentää laidunnuksen osalta. Mikäli eläimet pääsevät myös eläinsuojaan, ei voida vähentää kokonaisuudessaan 4 kk laidunnusta. Hakemuksesta ei ilmene laitumien sijainnit.

Kemikaalit

Toiminnanharjoittajalle on annettu v. 2017 kehoituksia vaarallisten jätteiden varastointiin sekä epäasianmukaiseen polttoainesäiliöön liittyen. Polttonesteiden jakelupaikan sijainti ja täyttöpaikan tiiveys tulisi huomioida lupaharkinnassa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kemikaalit eivät saa päästä ympäristöön onnettomuustilanteessakaan. Hakemuksessa ei ole esitetty varastoitavien kemikaalien enimmäismääriä.

Biokaasulaitos

Hakemuksen biokaasuinvestoinnin toteutussuunnitelmassa on esitetty muusta hakemuksesta poikkeavia lukuja niin syntyvän lannan kuin lantaloiden tilavuuksienkin osalta. Hakemuksessa ei ole esitetty biokaasulaitoksen etäisyyksiä lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Vesipesumenetelmässä käytettävän veden määrä tulee huomioida lannan varastointitilavuudessa. Biokaasuprosessista mahdollisesti aiheutuvat ympäristöhaitat tulee estää.

Jos biokaasulaitoksen toiminnan laajenemisen myötä mädätejäännöksen määrä voi kasvaa, tulee tähän varautua lupamääräyksissä. Riittävä varastointikapasiteetti on aina oltava käytettävissä. Biokaasulaitoksella ei saa käsitellä muuta kuin omassa toiminnassa syntyviä, hakemuksessa esitettyjä materiaaleja. Biokaasuinvestoinnin toteutussuunnitelmassa kohdassa 7 on esitetty, että mikäli aloitustilanteessa CHP-yksikköä ja liikennepolttoaineen jalostusyksikköä ei käytetä tai ne ovat huollossa, voidaan tuotettu kaasu hyödyntää polttimella. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan polttaminen soihdussa ei ole hyödyntämistä. Sitä voidaan käyttää vain varajärjestelmänä erikoistilanteissa, eikä kaasua pitäisi polttaa soihdulla kuin ainoastaan lyhyen aikaa ennen kuin CHP-yksikkö saadaan käyttöön otettua.

Maitohygienia

Piirustusten perusteella lypsykarjapihatossa henkilökunnan wc-tila aukeaa suoraan maidon säilytystilaan. Maidon ja ternimaidon säilytystilat tulee erottaa likaisista tiloista, kuten wc-tiloista. Säilytystilojen riittäväksi erottamiseksi eläintenpitotiloista ja muista likaisista tiloista katsotaan tilojen välinen seinä, ovi tai muu vastaava suoja. On huomioitava erityisesti, että vähintään tilasäiliön luukun, hanan ja korvausilmanoton tulee olla sijoitettuna tilaan, joka on riittävällä tavalla erotettu eläintenpitotiloista ja muista likaisista tiloista. Maidon säilytystilojen erottaminen likaisista tiloista on täydentävien ehtojen vaatimus.

Eläintautien hallinta

Eläintautien hallinnassa kulkureitit ja hygienia ovat olennaisia. Piirustusten mukaan tiloissa on muutamia tautihallintaan liittyviä puutteita. Hiehopihatossa ei ole henkilökunnalle selkeää reittiä eläintiloihin, pukuhuonetiloja tai hygieniasulkua. Uudessa hiehokasvattamossa ei ole lainkaan tiloja henkilökunnalle tai vesipistettä käsien, jalkineiden tai välineiden pesua varten. Eläintautitapauksissa olisi hoitotoimenpiteitä varten olennaista, että eläinten läheisyydessä olisi vähintään vesipiste, josta saa lämmintä vettä.

Uudessa lypsypihatossa on piirustusten perusteella huomioitu edellä mainitut asiat.

Muuta

Hakemuksessa ei ole esitetty lainkaan toiminnan päästöjä eikä toimintaan liittyviä riskejä tai onnettomuuksien estämiseksi suunniteltuja toimia erityisesti ympäristöön

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

vaikuttavien seikkojen, kuten kemikaali- ja lantapäästöjen osalta. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty arviota parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta toiminnassa erityisesti lannan varastointiratkaisujen osalta.

Asemapiirroksen mukaan laakasiilot sijaitsevat osittain kiinteistöllä *****.

Toiminnassa tulee noudattaa Mäntsälän jätehuoltomääräyksiä (Jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräykset 16.6.2015).

Lopuksi

Hakemus sisältää osittain virheellisiä ja ristiriitaisia tietoja, jotka tulee oikaista ja selvittää. Lisäksi hakemuksesta puuttuu lupaharkinnan kannalta oleellisia tietoja. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hakemusta tulee täydentää yllä esitettyjen asioiden osalta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lautakunta tarkasti ja hyväksyi tämän asian välittömästi kokouksessa.

Tapio Reijonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn alussa klo 18.34.

Tiedoksi

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto (sähköinen muistutuslomake)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 9, 15.01.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 52, 11.06.2019

§ 52

Jätelain mukainen valvontamääräys, uhkasakon tuomitseminen, Nurmijärvi

TUUDno-2018-866

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 15.01.2019, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka Kuoppala

***** on velvoitettu Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksellä 14.3.2017 § 31 siivoamaan ja toimittamaan kiinteistöllä RN:o***** sijaitsevat romuajoneuvot ja jätteet asianmukaiseen vastaanotto-/käsittelypaikkaan 31.12.2017 mennessä. Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen tuli toimittaa tositteet romuajoneuvojen ja jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanotto-/käsittelypaikkaan. Tämän päävelvoitteena olleen toimenpiteen tehosteeksi on asetettu juokseva uhkasakko. Päätös on lainvoimainen.

Tarkastus 3.5.2018

Tarkastuksen perusteella Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräystä 14.3.2017 § 31 ei ole noudatettu. Kiinteistö oli edelleen erittäin roskaantunut, eikä kiinteistöllä ollut tehty jäteöljykanisterin poistamista lukuun ottamatta muita siivoustoimenpiteitä.

Kuuleminen uhkasakon tuomitsemisesta

Kiinteistön omistajaa on kuultu juoksevan uhkasakon tuomitsemisesta 7.6.2018 päivätyllä kirjeellä. Kiinteistön omistaja ei antanut asiassa vastinetta.

Tarkastus 16.11.2018

Tarkastuksen perusteella Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräystä 14.3.2017 § 31 ei ole noudatettu. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistö oli edelleen erittäin roskaantunut, eikä kiinteistöllä ollut tehty siivoustoimenpiteitä.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta määrää uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla ***** maksamaan ympäristölautakunnan päätöksessä 14.3.2017 § 31 asetetun juoksevan uhkasakon kiinteän peruserän (40 000 euroa) sekä neljä (4) lisäerää (4 000 euroa/kk). Yhteensä tuomitaan maksettavaksi 56 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen suorittamien tarkastusten perusteella voidaan todeta, että kiinteistö RN:o ***** on jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Kiinteistön omistajalle on annettu 14.3.2017 § 31 määräys siivota kiinteistöltä romuajoneuvot, vaaralliset jätteet (akut ja jäteöljyt), autonrenkaat, rikkiäinen asuntovaunu, metalliromut, rakennusjätteet, muovijätteet, sähkö- ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

elektroniikkajätteet (SER) sekä käytöstä poistetut moottorit, koneet ja esineet. Päätöksessä määrättiin, että kiinteistön siivous tulee tehdä 31.12.2017 mennessä. Lisäksi kiinteistön omistajan tuli toimittaa Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen tositteet romuajoneuvojen ja jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanotto-/käsittelypaikkaan 1.2.2018 mennessä tai kuukauden kuluessa viimeisten jätteiden toimittamisen jälkeen. Päävelvoitteen tehosteeksi Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta määräsi juoksevan uhkasakon.

Ympäristölautakunnan päätöksen 14.3.2017 § 31 jälkeen kiinteistöllä on tehty tarkastukset 3.5.2018 ja 16.11.2018. Tarkastusten perusteella voidaan todeta, että Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 14.3.2017 § 31 päävelvoitetta ei ole noudatettu. Kiinteistö RN:o***** on edelleen erittäin roskaantunut. Romuajoneuvojen ja jätteiden varastointi häiritsee lähiympäristön asutusta, aiheuttaa ympäristön epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Koska kiinteistöä ei määräyksestä huolimatta ole siivottu, tuomitaan asetettu juokseva uhkasakko maksettavaksi. Maksuunpantu juokseva uhkasakko koostuu 40 000 euron kiinteästä peruserästä ja (1.1.2018-30.4.2018) väliseltä ajalta kertyneistä neljästä lisäerästä (4 x 4000 euroa/kk), jonka kuluessa määräystä ei ole noudatettu. Kiinteistön omistaja ei ole esittänyt ympäristölautakunnan valvontamääräyksen noudattamatta jättämiselle mitään syytä.

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät erät tuomitaan maksettavaksi erikseen.

Sovellettavat oikeusohjeet

Uhkasakkolain (1113/1990) 9 §:n mukaan juokseva uhkasakko asetetaan määräämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu. Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomaislainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, mikäli uhkasakon määrän alentamiseen on perusteltu syy. Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon tuomitsemista koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Jätelain (646/2011) 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa.

Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteen siirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;

3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Jätelain 139 §:n mukaan jätelain 75 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä tai ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan tai saman lain mukaisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Jätelaki (646/2011): 29, 72, 73, 75, 126, 129 ja 139 §:t;

Uhkasakkolaki (1113/1990): 9, 10, 11, 19, 22 ja 23 §:t;

Hallintolaki (434/2003): 11, 34, 36, 43, 44, 45, 47, 54, 55, 60 ja 61 §:t;

Tuusulan kunnan hallintosääntö (Tuusulan kunnanvaltuusto 11.12.2017 § 223);

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 16.1.2018 § 4)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 52

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Kuoppala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätökseen 15.1.2019 § 9 ei haettu muutosta valitusaikana ja päätös on lainvoimainen.

Kuuleminen uhkasakon lisäerien tuomitsemisesta

Kiinteistön omistajaa on kuultu juoksevan uhkasakon lisäerien tuomitsemisesta 16.1.2019 päivätyllä kirjeellä. Kiinteistön omistaja ei antanut asiassa vastinetta.

Tarkastus 15.5.2019

Kiinteistön omistajalle ilmoitettiin tarkastuksesta 2.5.2019 päivätyllä kirjeellä. Tarkastuksen perusteella Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräystä 14.3.2017 § 31 ei ole noudatettu. Tarkastuksella todettiin, ettei kiinteistöllä ollut tehty siivoustoimenpiteitä ja kiinteistö oli edelleen erittäin roskaantunut.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta määrää uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla ***** maksamaan ympäristölautakunnan päätöksessä 14.3.2017 § 31 asetetun juoksevan uhkasakon kuusi (6) lisäerää (4 000 euroa/kk). Yhteensä tuomitaan maksettavaksi 24 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen suorittamien tarkastusten perusteella voidaan todeta, että kiinteistö RN:o ***** on jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Kiinteistön omistajalle on annettu 14.3.2017 § 31 määräys siivota kiinteistöltä romuajoneuvot, vaaralliset jätteet (akut ja jäteöljyt), autonrenkaat, rikkiäinen asuntovaunu, metalliromut, rakennusjätteet, muovijätteet, sähkö- ja elektroniikkajätteet (SER) sekä käytöstä poistetut moottorit, koneet ja esineet. Päätöksessä määrättiin, että kiinteistön siivous tulee tehdä 31.12.2017 mennessä. Lisäksi kiinteistön omistajan tuli toimittaa Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen tositteet romuajoneuvojen ja jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanotto-/käsittelypaikkaan 1.2.2018 mennessä tai kuukauden kuluessa viimeisten jätteiden toimittamisen jälkeen. Päävelvoitteen tehosteeksi Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta määräsi juoksevan uhkasakon.

Ympäristölautakunnan päätöksen 14.3.2017 § 31 jälkeen kiinteistöllä on tehty tarkastukset 3.5.2018, 16.11.2018 ja 15.5.2019. Tarkastusten perusteella voidaan todeta, että Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 14.3.2017 § 31 päävelvoitetta ei ole noudatettu. Kiinteistö RN:o ***** on edelleen erittäin roskaantunut. Romuajoneuvojen ja jätteiden varastointi häiritsee lähiympäristön asutusta, aiheuttaa ympäristön epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Koska kiinteistöä ei ole määräyksestä huolimatta siivottu, tuomitaan asetetun juoksevan uhkasakon lisäerät maksettavaksi. Maksuunpantu juokseva uhkasakko koostuu (1.5.2018-31.10.2018) väliseltä ajalta kertyneistä kuudesta lisäerästä (6 x 4000 euroa/kk), jonka kuluessa määräystä ei ole noudatettu. Kiinteistön omistaja ei ole esittänyt ympäristölautakunnan valvontamääräyksen noudattamatta jättämiselle mitään syytä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät erät tuomitaan maksettavaksi erikseen.

Sovellettavat oikeusohjeet

Uhkasakkolain (1113/1990) 9 §:n mukaan juokseva uhkasakko asetetaan määräämällä uhkasakolle kiinteä peruserä sekä lisäerä jokaista sellaista päätöksessä ilmoitettavaa ajanjaksoa (uhkasakkojakso) varten, jonka kuluessa päävelvoitetta ei ole noudatettu. Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomaislainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Uhkasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, mikäli uhkasakon määrän alentamiseen on perusteltu syy. Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon tuomitsemista koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Jätelain (646/2011) 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaislainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa.

Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomaislainen voi:

1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;

2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;

3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaislainen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeeton, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jätelain 139 §:n mukaan jätelain 75 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin määrää.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä tai ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan tai saman lain mukaisen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Jätelaki (646/2011): 29, 72, 73, 75, 126, 129 ja 139 §:t;

Uhkasakkolaki (1113/1990): 9, 10, 11, 19, 22 ja 23 §:t;

Hallintolaki (434/2003): 11, 34, 36, 43, 44, 45, 47, 54, 55, 60 ja 61 §:t;

Tuusulan kunnan hallintosääntö (Tuusulan kunnanvaltuusto 10.12.2018 § 150);

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.1.2019 § 4)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Täytäntöönpano Asiaote ja valitusosoitus sekä tilisiirtolomake uhkasakon maksamista varten haastetiedoksiantona/ ***** Uhkasakkolain 19 §:n mukainen rekisteröinti (tuomitseminen) Rekisterimerkintä (jätelain mukaisen uhkasakon tuomitseminen) koskee kiinteistöä RN:o ***** Etelä-Suomen maanmittauslaitos, kiinteistörekisterimerkinnät PL 86, 00521 Helsinki Uhkasakon maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallinnonkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muutoksenhaku Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 53

Talpas Oy, jätelain mukainen valvontamääräys, Nurmijärvi

TUUDno-2019-1169

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Kuoppala

Asia

Jätelain 75 §:n ja 126 §:n mukainen hallintopakkomääräys kiinteistöjen Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 siivoamiseksi.

Kiinteistö- ja sijaintitiedot

Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537, Soratie, 05450 Nukari. Kiinteistöt sijaitsevat Jäniksenlinnan (0185851) I-luokan tärkeällä pohjavesialueella. Kiinteistötietojärjestelmän (KTJ) tietojen mukaan Talpas Oy omistaa kiinteistöt Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537.

Asian valvontatietoja

Nurmijärven ympäristölautakunta myönsi 21.10.2003 § 70 Uudenmaan Sorajalostepalvelu Ky:lle ympäristöluvan hiekoitushiekan kuivaamiselle ja säkitykselle tiloilla Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537, Soratie, 05450 Nukari. Ympäristölupa myönnettiin toistaiseksi ja toiminnanharjoittajan tuli tehdä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 31.12.2009.

Nurmijärven ympäristölautakunnan päätös 16.12.2008 § 94 Uudenmaan Sorajalostepalvelu Ky:n säkityslaitoksen ympäristöluvan siirtämisestä Teräskynsi Oy:lle.

Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottoviraston rekisteritietojen mukaan kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 sepelin kuivatusta ja säkitystä harjoittanut Teräskynsi Oy on asetettu konkurssiin 4.8.2009.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 14.5.2013 § 55 rauettaa Teräskynsi Oy:n ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 57 §:n nojalla, koska hakemusta lupamääräysten tarkistamiseksi ei tehty.

Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottovirasto ilmoitti ympäristökeskukselle syksyllä 2017, että kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 on öljysäiliöitä ja polttoainetyynyreitä. Ilmoituksen mukaan alueen maaperä voi olla pilaantunut polttoaineiden varastoinnin seurauksena.

Asian käsittely

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tarkastus 7.11.2017

Tila Kuusisto I RN:o 543-412-1-369

Tarkastuksella todettiin, että tilalla Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 sijaitsevassa metallirakenteisesta säkityskone-/säkkivarastohallista oli purettu seinät. Hallin sisällä oli edelleen säkityskone ja vanerirakenteinen kontti. Säkityskonehalli ja hallin ympäristö oli roskaantunut. Hallin ympäristössä oli metalliromua,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuljetinmattoja, kuljettimen rungon osia, muovipressuja, puulavoja, puujätettä, muovijätettä ja eristevillaa.

Tilalla Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 oli edelleen tuotannossa käytettyjä koneita ja laitteita: kaksi seulaa, kuivausrumpu ja poltin, sähkökeskus ja ns. pölytalo. Koneiden vieressä oli maanpäällinen kaksoisvaippainen 20 m³ öljysäiliö. Koneiden vieressä oli myös pressupeitteinen iso kaarihalli, joka oli tyhjä. Koneiden ympärillä oli metalliromua, puujätettä ja rikkiäisiä pressuja. Kaarihallin itäpuolella maakasan vieressä oli metalliromukasa ja puujätekesä.

Tila Kotka RN:o 543-412-1-537

Tilalla Kotka RN:o 543-412-1-537 sijaitsee korjaamo-/varastohalli. Hallin pohjoispuolelle oli rakennusjätekesä, mikä sisälsi eristevillaa, puujätettä ja rakennuslevyjä. Rakennusjätekesän viereen oli kerätty metalliromua.

Korjaamo-/varastohallin länsipuolella ulkoseinän vieressä katoksessa varastoitiin pääosin metalliromua. Katoksessa oli myös noin 2 m³ jäteöljysäiliö, joka sijaitsi metallisessa suoja-altaassa. Säiliössä oli jäteöljyä noin 20-30 cm. Jäteöljysäiliön vieressä oli varastoitu todennäköisesti öljyä/polttoainetta 200 litran metallitynnyrissä ja öljysuodattimia toisessa 200 litran metallitynnyrissä. Polttoaine-/öljytynnyri oli kaadettu ja polttoaine/öljy oli valunut maahan. Öljynsuodatintynnyristä jäteöljyä oli valunut maahan. Maaperä tynnyreiden ympärillä oli aistinvaraisesti pilaantunut. Tynnyreiden vieressä oli kolme metallista kemikaaliastiaa, joiden sisällöstä ei ollut tietoa.

Korjaamohallin ovi ei ollut lukittu. Korjaamohallissa oli toistakymmentä 200 litran metallitynnyriä, joissa oli varastoitu öljytuotteita ja vaseliinia. Tämän lisäksi korjaamohallissa on pienempiä kemikaalien ja öljytuotteiden metalli- ja muoviastioita. Korjaamohallissa sijaitsevia öljyastioita oli kaadettu betoniselle lattialle ja yhteen tynnyriin oli tehty reikä, josta tippui öljyä lattialle. Vaseliinia sisältänyt 200 litran tynnyri oli kaadettu lattialle ja vaseliini oli levinnyt tynnyrin ympärille.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kehotus Talpas Oy:lle

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus kehotti tarkastuksella 7.11.2017 todettujen asioiden johdosta kiinteistöjen Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 omistajaa Talpas Oy:tä siivoamaan kiinteistöillä olevat jätteet ja toimittamaan jätteet asianmukaiselle vastaanottajalle määräaikaan mennessä. Määräaikaa jatkettiin kertaalleen, koska Talpas Oy:lle ei onnistuttu toimittamaan tarkastuskertomusta ja siivouskehotusta.

Kuuleminen

Keski-Uudenmaan ympäristökertomus varasi 10.10.2018 uudelleen päivityssä tarkastuskertomuksessa kiinteistöjen Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 omistajalle Talpas Oy:lle hallintolain (434/2003) 34 §:n ja uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaisesti tilaisuuden antaa kirjallisen vastineen mahdollisen hallintopakkomääräyksen antamisesta sekä hallintopakkomääräyksen tehosteen asettamisesta, jos Talpas Oy ei ole ryhtynyt kehotuksen mukaisiin siivoustoimenpiteisiin kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 määräaikaan mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talpas Oy ei toimittanut asiassa vastinetta.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tarkastus 21.5.2019

Tarkastuksella 21.5.2019 todettiin, että kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 ei ollut tehty mitään siivoustoimenpiteitä tarkastuksen 7.11.2017 jälkeen.

Uudenmaan ELY-keskus on 17.1.2019 päivätyllä kehotuskirjeellä kehottanut kiinteistöjen Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 maanomistajaa Talpas Oy:tä teettämään maaperätutkimuksia kiinteistöjen maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseksi ja kuullut maanomistajaa mahdollisen hallintopakkomääräyksen antamisesta kehotuksen mukaisessa asiassa.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää määrätä jätelain 126 §:n ja 75 §:n perusteella Talpas Oy:lle seuraavan päävelvoitteen:

Päävelvoite

Kiinteistön Kotka RN:o 543-412-1-537 korjaamohallin sisällä ja korjaamohallin katoksessa olevat vaaralliset jätteet (jäteöljyt, kemikaalit ja öljynsuodattimet), sekä kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 sijaitsevat jätteet (tynnyrit, polttoaine-/öljysäiliöt, kemikaali- ja öljyastiat, metalliromut, kuljetinmatot, muovipressut, puujätteet, muovijätteet ja eristevillat) tulee siivota kiinteistöltä ja toimittaa asianmukaiseen vastaanotto-/käsittelypaikkaan kahden (2) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Jätteet saa luovuttaa vain jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle. Vaarallisten jätteiden toimittamiseen liittyvät tositteet (kopiot siirtoasiakirjoista, vastaanottotodistuksista tms.) on toimitettava tiedoksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle kahden (2) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Tehoste

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on kaksikymmentätuhatta (20 000) euroa, mikäli kiinteistöä ei ole siivottu kahden (2) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Lisäeränä on viisituhatta (5 000) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen.

Perustelut

Kiinteistöt Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 ovat roskaantuneita ja kiinteistöllä Kotka RN:o 543-412-1-537 varastoidaan vaarallisia jätteitä. Kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 sijaitsevat jätteet aiheuttavat ympäristön epäsiisteyttä ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kiinteistöt sijaitsevat Jäniksenlinnan (0185851) I -luokan tärkeällä pohjavesialueella. Edellä esitetyn johdosta asiassa on tarpeen antaa siivousmääräys ja tehostaa määräystä juoksevan uhkasakon uhalla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottoviraston rekisteritietojen mukaan kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 sepelin kuivatusta ja säkitystä harjoittanut Teräskynsi Oy on asetettu konkurssiin ja myöhemmin julkisselvitykseen, mikä on päättynyt. Jätelain (646/2011) toissijainen vastuu kiinteistöillä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537 sijaitsevista vaarallisista jätteistä ja muista jätteistä on kiinteistön omistajalla eli Talpas Oy:llä.

Jos päävelvoitetta ei noudateta määräaikaan mennessä, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 13, 15, 29, 30, 72, 73, 74, 75, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 126, 129 ja 135 §:t

Hallintolaki (434/2003): 34 § ja 39 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6 §, 7 §, 8 §, 9 §, 10 § ja 22 §

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Päätösote (haastetiedoksiantona)/ Talpas Oy, Tiedoksi Itä- ja Keski-Uudenmaan ulosottovirasto, Uudenmaan ELY-keskus/ Ympäristö-vastuualue ja Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä Uhkasakkolain 19 §:n mukainen rekisteröinti Rekisteröinti koskee kiinteistöjä Kuusisto I RN:o 543-412-1-369 ja Kotka RN:o 543-412-1-537. Maanmittauslaitos,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 13, 15.01.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 54, 11.06.2019

§ 54

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strateginen tavoiteohjelma 2020-2023

TUUDno-2019-25

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 15.01.2019, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Mansikkamäki

risto.mansikkamaki@tuusula.fi

ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristökeskusta perustettaessa oli sen sopijakuntien tavoitteena seudullisesti yhtenäiset, laadukkaat ja kokonaistaloudelliset ympäristöpalvelut sekä hyvä ympäristön tila. Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaan yhteistoiminnan tehtävät ja tavoitteet määritellään tarkemmin muun muassa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strategiassa.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi kesäkuussa 2014 ympäristökeskuksen voimassa olevan strategian vuosille 2015–2018. Strategian päivittämistä vuonna 2018 lykättiin odottamaan ratkaisua sote- ja maakuntauudistuksesta, minkä vuoksi ympäristökeskuksen vuoden 2019 palvelusuunnitelmassa tukeuduttiin vielä nykyiseen strategiaan.

Sote- ja maakuntauudistus tulee toteutuessaan vaikuttamaan merkittävästi Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaan ympäristöterveydenhuollon tehtäväkokonaisuuden (so. terveystalouden ja eläinlääkintähuollon palveluyksiköt) siirtyessä maakunnan järjestettäväksi. Sote- ja maakuntauudistusta koskevan päätöksenteon pitkittyminen luo edelleen epävarmuutta ympäristökeskuksen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Ympäristökeskuksen strategisten päämäärien ja tavoitteiden päivittämistä ei kuitenkaan voida enää pitkittää, vaan mahdollisiin hallinnollisiin muutoksiin tulee varautua itse suunnittelussa.

Ympäristökeskuksen strategian päivittäminen on tarkoitus tehdä vuonna 2015 uudistuneen kuntalain säännösten mukaisesti tukeutumalla ympäristökeskuksen sopijakuntien kaupunki- ja kuntastrategioihin. Ympäristökeskuksen nykyinen strategia päivitetään päämäärien ja tavoitteiden osalta strategiseksi tavoiteohjelmaksi 2020–2023, jolloin se ulottuisi seuraavan valtuustokauden puolivälin. Ympäristökeskuksen toiminta-ajatus, arvot ja visio on tarkoitus säilyttää päivitystyössä ennallaan.

Ympäristökeskuksen strategista tavoiteohjelmaa 2020–2023 on suunniteltu työstettäväksi ympäristökeskuksen, ympäristölautakunnan sekä ympäristökeskuksen ohjausryhmän yhteisessä suunnitteluseminaarissa kevään 2019 aikana siten, että ympäristölautakunta ehtii hyväksyä suunnitelman ennen, kuin se käsittelee ympäristökeskuksen vuoden 2020 palvelusuunnitelmaa ja talousarviota.

Ympäristökeskuksen strategian päivittämistä koskeva taustamuistio (3.1.2019) on toimitettu oheisaineistona lautakunnan jäsenille esityslistan mukana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- pitää Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strategian päivittämistä koskevan suunnitteluseminaarin perjantaina 15.3.2019 klo 9.30–15.30 ja antaa seminaarin jatkosuunnittelun ja toimeenpanon ympäristökeskuksen tehtäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 54

Valmistelija / lisätiedot:

Risto Mansikkamäki
risto.mansikkamaki@tuusula.fi
ympäristökeskuksen johtaja

Liitteet

1 Strategien tavoiteohjelma 2020-2023

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti 15.1.2019 järjestää ympäristökeskuksen strategian päivittämistä koskevan suunnitteluseminaarin 15.3.2019. Seminaari pidettiin Järvenpää-talossa ja siihen kutsuttiin ympäristölautakunnan jäsenten ja varajäsenten lisäksi ympäristökeskuksen ohjausryhmän kuntaedustajat. Strategiaseminaarissa tavoiteohjelmaa työstettiin learning café -menetelmällä ympäristövalvonnan, ympäristönsuojelun, terveysturvallisuuden ja eläinlääkintähuollon palveluyksiköiden työpajoissa, joissa saatiin muodostettua kullekin palveluyksikölle hyvää ympäristön tilaa ja/tai hyvää palveluiden laatua määritteleviä tavoitteita sekä niiden edistymistä ja toteutumista arvioivia mittareita.

Ympäristökeskus on jatkanut strategisen tavoiteohjelman valmistelua palveluyksiköissään, minkä lisäksi ohjelmaa on käsitelty ympäristökeskuksen päällikköpalaverissa ja ohjausryhmässä.

Ympäristökeskuksen strategian päivittäminen on päätetty tehdä sopijakuntien strategioihin tukeutuvana tavoiteohjelmana, jolloin se toteuttaa ympäristökeskuksen ja sopijakuntien yhteistyön tiivistämisen lisäksi myös kuntalain tavoitetta yhdestä kunnallisesta strategiasta. Sopijakuntien strategioiden tukemisen lisäksi tavoiteohjelman keskeisenä lähtökohtana on, että se palvelee ympäristökeskuksen toiminta-ajatusta ja eri palveluyksiköiden perustehtäviä. Ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomistehtävät ovat tämän vuoksi määrävissä asemassa ohjelman tavoitteenasettelussa. Ympäristökeskuksen strategian tavoiteohjelma tehdään nelivuotiseksi vuosille 2020 - 2023, jolloin se kahdelle valtuustokaudelle ulottuessaan parantaa toiminnan kehittämisen ja ohjauksen pitkäjänteisyyttä sekä tavoitteisiin sitoutumista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristökeskuksen toiminta-ajatus, arvot ja visio säilyvät tavoiteohjelmassa ennallaan. Ympäristökeskuksen toiminta-ajatuksessa kuvataan lyhyesti ympäristökeskuksen perustehtävät, jotka pyritään tuottamaan laadukkaina, taloudellisina ja tasapuolisina. Ympäristökeskuksen toiminta rakentuu oikeudenmukaisuuden, kestävän kehityksen, yhteistyön ja avoimuuden sekä myönteisyyden arvoille. Arvojen määrittelyssä korostuvat lisäksi asiantuntemus, luottamus ja seudullisesti tasapainoinen kehitys. Visio kestävästi kehittyvästä ja vetovoimaisesta Keski-Uusimaasta pohjautuu seudun kuntien yhteistyölle ja työnjaolle sekä käsitykselle eri toimijoiden yhteisestä ympäristövastuusta.

Ehdotuksessa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strategiseksi tavoiteohjelmaksi 2020 - 2023 on edellä kerrotun lisäksi otettu huomioon ympäristökeskuksen toiminta- ja palveluympäristöissä tapahtuneet ja tapahtuvat muutokset, joita on tarkasteltu hyvän ympäristön tilan ja hyvän palveluiden laadun viitekehyksissä.

Hyvän ympäristön tilan päämäärän alle ovat valikoituneet tavoitteet hyvää elinympäristön tilaa turvaavasta viranomaisvalvonnasta sekä tavoitteet vesistöjen hyvästä tilasta ja ilmastonsuojelun edistämisestä. Ympäristökeskus tekee lakisääteistä kohdennettua viranomaisvalvontaa, jonka vaikuttavuus elinympäristön tilaan tai esim. elintarviketurvallisuuteen määräytyy oikein tehdystä riskinarvioinnista ja valvonnan kattavuudesta. Viranomaisvalvontaa koskevat tavoitteet tukevat ympäristökeskuksen perustehtäviä ja liittyvät myös sopijakuntien strategiaan tavoitteisiin.

Tavoite vesistöjen hyvästä ekologisesta tilasta pohjautuu EU:n vesipuitedirektiiviin sekä sitä täydentävän valtakunnallisen vesienhoitosuunnitelman tavoitteenasetteluun hoitokaudelle 2022 - 2027. Tavoite tukee myös ympäristökeskuksen sopijakuntien strategisia pyrkimyksiä vesienhoidossa ja vesistöjen virkistyskäytössä. Tavoiteohjelman ilmastonsuojelutavoite perusteluineen painottaa kuntien merkitystä ja vastuuta ilmastonsuojelutyössä, jossa ympäristökeskuksella on kuntia tukeva rooli. Tavoitteeksi on valittu ympäristökeskuksen KUUMA-kunnissa järjestämä ekotukihenkilöiden koulutus ja ekotukihenkilöiden verkoston koordinointi. Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen liittyvän ekotukihenkilöverkoston lisäksi kunnat voivat vaikuttaa ilmastonsuojeluun esimerkiksi maankäytön ja liikenteen suunnittelulla, materiaali- ja energiahankinnoillaan sekä kasvatus- ja sivistystoimella.

Päämäärää hyvästä palveluiden laadusta tukevat tavoitteet sujuvista ympäristönsuojelun lupapalveluista, seudullisesti tehokkaista ja toimivista sisäilmaprosesseista, seudullisesti yhtenäisistä eläinlääkäripalveluista sekä riskiperusteisesta ja suunnitelmallisesta eläinsuojeluvalvonnasta. Ympäristö- ja maanainelupien keskimääräinen käsittelyaika on ympäristölainsäädännön muutosten sekä tehtävien lisääntymisen ja niihin nähden riittämättömien resurssien vuoksi kasvanut ollen vuoden 2018 seurantatietojen perusteella keskimäärin 16 kuukautta. Lupakäsittelyn pitkittyminen vaikeuttaa toiminnanharjoittajien ja sopijakuntien toimintaa, eikä sen voida katsoa olevan hyvän hallinnon periaatteiden mukaista. Käsittelyssä olevien ja käsittelyä odottavien lupahakemusten määrän kasvu suhteessa käytettävissä oleviin valmisteluresursseihin nähden heikentää myös työntekijöiden työhyvinvointia ja työturvallisuutta, mikä tilanteen pitkittyessä vaarantaa koko lupavalmisteluun toimivuuden. Tavoitetaso kahdeksan kuukauden käsittelyajasta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

edellyttää ympäristövalvonnan tehtävien priorisoinnin lisäksi sen palvelutason merkittävää korottamista. Tältä osin tavoite liittyy oleellisesti vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja siinä esitettävään henkilöstöresurssiin.

Kaikki ympäristökeskuksen sopijakunnat ovat tunnistaneet julkisten palvelukiinteistöjen sisäilmaongelmat ja asettaneet tavoitteita asian korjaamiseksi. Ympäristökeskus antaa näiden tavoitteiden toteutumiseksi asiantuntija-apuaan kuntien moniammatillisissa sisäilmatyöryhmissä sekä koordinoi seudullisesti tehokkaiden ja toimivien sisäilmaprosessien käyttöönottoa ja kehittymistä. Tavoite seudullisesti yhdenmukaisista eläinlääkäripalveluista pitää sisällään myös palveluiden tehokkuuden ja taloudellisuuden näkökulman. Tavoitetaso eläinlääkintähuollon yhteisvastaanotosta edellyttää yksityiskohtaisempaa selvitystyötä, jossa tulee nykyisten erillävastaanottojen ja niiden jäljellä olevan käyttöiän sekä ostopalveluiden lisäksi ottaa huomioon myös kunnallisten eläinlääkäreiden palkkausjärjestelmä ja siihen liittyvät asiakkuudet. Eläinsuojelua koskeva tavoite liittyy ympäristökeskuksen eläinsuojeluvuoroitteen täyttämiseen myös ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon osalta. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää myös aluehallintoviraston toiminnan tehostumista ja mahdollista ympäristökeskuksen eläinsuojelupalveluiden lisäresursointia esimerkiksi ympäristökeskuksen toiminta-alueen laajentumisen yhteydessä.

Ehdotus Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen strategiseksi tavoiteohjelmaksi 2020 - 2023 on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- hyväksyä liitteenä olevan Keski-Uudenmaan strategioiden tavoiteohjelman 2020 - 2023 kyseisten vuosien palvelusuunnitelmien ja niissä asetettavien vuositavoitteiden perustaksi
- että vuosien 2020 - 2023 palvelusuunnitelmia voidaan strategisessa tavoiteohjelmassa esitettyjen tavoitteiden lisäksi täydentää ohjelmaa tukevilla ja ajankohtaisilla muilla vuositavoitteilla, jotka eivät kuitenkaan vaaranna tavoiteohjelman toteutumista.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakunnat, KUUMA-seutu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 55

Ilmoitusasiat

Ehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Korkein hallinto-oikeus

- Korkein hallinto-oikeus on 27.5.2019, päätösnumero taltionumero 2502, antanut päätöksen koskien valitusta Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 18.5.2018 nro 18/0285/5, joka koski valitusta Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöstä 8.3.2016 § 51, roskaantumisasia uhkasakon tuomitseminen, Mäntsälä. Korkein hallinto-oikeuden on alentanut uhkasakon määrää 40 000 euroksi. Muilta osin valitus on hylätty. Vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta on hylätty ja lausuminen toimeenpanon keskeyttämistä koskevassa asiassa raukeaa.

Vaasan hallinto-oikeus

Vaasan hallinto-oikeus on 21.5.2019, päätösnumero 19/0174/1, antanut päätöksen koskien valitusta Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 19.12.2017 § 152 myöntämästä ympäristöluvasta, Soraliike Erik Winqvist Ky, Tuusula. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 56

Muut asiat

Ympäristökeskus tuo toukokuun kokouksessa sovitun mukaisesti seuraavaan kokoukseen selvityksen Tuusulanjärven kunnostushankkeen kustannusten kohdentumisesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§52, §53

Hallintovalitus

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiselle on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, päätöksen antopäivänä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen)
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella ja valvontaviranomaisella ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Helsingin hallinto-oikeudelle osoitettavassa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- mahdollinen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valituskirjelmän voi toimittaa myös sähköisesti (faksina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot:

- käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
- postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
- puhelin: 029 56 42069 (ma-pe klo 12.00 - 15.00)
- faksi: 029 56 42079
- sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
- aukioloaika: maanantaista perjantaihin kello 8.00 – 16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§46, §47, §48, §49, §50, §55

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§51

Muutoksenhakukielto

Hallintolainkäyttölain 5 §, muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§54

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä postitse, sähköpostilla tai telefaxilla, käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta

Osoite: Hyryläntie 16, PL 60, 04301 Tuusula

Sähköposti: kirjaamo(at)tuusula.fi

Puh. vaihde: 09 87 181